

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 22^η

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ταχ.Δ/ση : Γ. Γενναδίου 4 - Τ.Κ.106 78, Αθήνα
Τηλέφωνα : 210-3307450,60,70,80,90
FAX : 210-3848335
E-mail : notaries@notariat.gr
Πληροφορίες : Αθην. Δράγιος (210 3303135)

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017

Αριθμ. πρωτ. 210

**Προς όλους τους
συμβολαιογράφους της χώρας**

ΘΕΜΑ: Ερωτηματολόγιο για την εκπόνηση έκθεσης εθνικής εκτίμησης κινδύνου ξεπλύματος χρήματος/χρηματοδότησης τρομοκρατίας

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Στο πλαίσιο αξιολόγησης της χώρας μας το 2018 από τη Financial Action Task Force (FATF) για τον Κίνδυνο Ξεπλύματος Χρήματος/Χρηματοδότησης Τρομοκρατίας διεξάγεται έρευνα με χρήση ερωτηματολογίου για την εκπόνηση Έκθεσης Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου Ξεπλύματος Χρήματος/Χρηματοδότησης Τρομοκρατίας (ΕΧ/ΧΤ).

Σκοπός της έρευνας είναι να διερευνήσει τους παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό συμμόρφωσης ορισμένων υπόχρεων προσώπων του ν.3691/2008 (ΦΕΚ 166 Α'05.08.2008), το οποίο και σας αποστέλλεται συνημμένα – φυσικών ή νομικών προσώπων που ασκούν συγκεκριμένες επαγγελματικές δραστηριότητες - με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου.

Η συμβολή σας στην επιτυχή διεξαγωγή της έρευνας, μέσω συμπλήρωσης του σχετικού ερωτηματολογίου, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική δεδομένου ότι όσες περισσότερες απαντήσεις υπάρξουν θα είναι πιο αντιπροσωπευτικό το δείγμα στην στατιστική ανάλυση.

Διευκρινήσεις για το ερωτηματολόγιο:

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, εμπιστευτικό και τα αποτελέσματα που θα προκύψουν θα χρησιμοποιηθούν αυστηρά και μόνο στα πλαίσια της στατιστικής ανάλυσης της έρευνας.

Θα πρέπει το ερωτηματολόγιο να συμπληρωθεί μέχρι 5 Μαΐου 2017.

Για να απαντήσετε στο ερωτηματολόγιο παρακαλούμε πατήστε στον ακόλουθο σύνδεσμο:

[Εθνική αξιολόγηση του κινδύνου ξεπλύματος χρήματος/χρηματοδότησης της τρομοκρατίας](#)

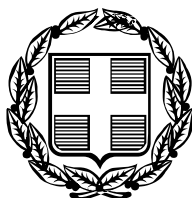
Οι ερωτήσεις 16-29 του ερωτηματολογίου ΔΕΝ απευθύνονται σε συμβολαιογράφους, καθώς στην έννοια του προσωπικού δεν περιλαμβάνεται το προσωπικό που παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και λοιπές βοηθητικές εργασίες. Για οποιαδήποτε διευκρίνιση και επίλυση αποριών μπορείτε να απευθυνθείτε στο συμβολαιογράφο Αθηνών Αθανάσιο Δράγιο, μέλος της ομάδας μη χρηματοπιστωτικού τομέα Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου ΕΧ/ΧΤ (τηλέφωνο 210-3303135).

Ο χρόνος που θα χρειαστείτε για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι περίπου δέκα λεπτά.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συμβολή και το χρόνο σας.

Με τιμή

Ο Πρόεδρος
Γεώργιος Ρούσκας

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 166

5 Αυγούστου 2008

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3691

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΒΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 1 Σκοπός

Με τον παρόντα νόμο σκοπεύεται η ενίσχυση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Προς τούτο ενσωματώνονται στη νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 309/15/25.11.2005), διατάξεις της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214/29/4.8.2006) και αντικαθίστανται οι σχετικές διατάξεις του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α΄), όπως ισχύουν.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

1. Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά τα αδικήματα ορίζονται κατωτέρω, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που ενέχουν.

2. Νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), που προβλέπονται στο άρθρο 3, αποτελούν οι ακόλουθες πράξεις:

α) Η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκαλύψη της παράνομης προέλευσής της ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε εμπλέκεται στις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του.

β) Η απόκρυψη ή η συγκαλύψη της αλήθειας με οποιονδήποτε μέσο ή τρόπο, όσον αφορά στη φύση, προέλευση, διάθεση, διακίνηση ή χρήση περιουσίας ή στον τόπο όπου αυτή αποκτήθηκε ή ευρίσκεται ή την κυριότητα επί περιουσίας ή σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

γ) Η απόκτηση, κατοχή, διαχείριση ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

δ) Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

ε) Η σύσταση οργάνωσης ή ομάδας δύο τουλάχιστον ατόμων για τη διάπραξη μιας ή περισσότερων από τις πράξεις που αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α΄ έως δ΄ και η συμμετοχή σε τέτοια οργάνωση ή ομάδα.

3. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού.

4. Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελεί το αδίκημα που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτή αντικαθίσταται με την παρ. 1 του άρθρου 53 του παρόντος νόμου.

5. Η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία του πραγματικού των αδικημάτων των παραγράφων 2 και 3 μπορούν να συνάγονται και από τις συντρέχουσες πραγματικές περιστάσεις.

Άρθρο 3

Εγκληματικές δραστηριότητες - βασικά αδικήματα

Ως εγκληματικές δραστηριότητες νοούνται η διάπραξη ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα αδικήματα που καλούνται εφεξής «βασικά αδικήματα»:

α) εγκληματική οργάνωση (άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ)),

β) τρομοκρατικές πράξεις και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (άρθρο 187Α ΠΚ)

γ) παθητική δωροδοκία (άρθρο 235 ΠΚ),

δ) ενεργητική δωροδοκία (236 ΠΚ),

ε) δωροδοκία δικαστή (237 ΠΚ),

στ) εμπορία ανθρώπων (άρθρο 323Α ΠΚ),

ζ) απάτη με υπολογιστή (άρθρο 386Α ΠΚ),

η) σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ),

θ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 20, 21, 22 και 23 του ν. 3459/2006 «Κώδικας Νόμου για τα Ναρκωτικά» (ΦΕΚ 103 Α'),

ι) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 15 και 17 του ν. 2168/1993 «Όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες κ.λπ.» (ΦΕΚ 147 Α'),

ια) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 53, 54, 55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153 Α'),

ιβ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 3 του ν.δ. 181/1974 «Περί προστασίας εξ ιοντιζουσών ακτινοβολιών» (ΦΕΚ 347 Α'),

ιγ) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 87 παράγραφοι 5, 6, 7 και 8 και στο άρθρο 88 του ν. 3386/2005 «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια» (ΦΕΚ 212 Α'),

ιδ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα τρίτο, τέταρτο και έκτο του ν. 2803/2000 «Προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 48 Α'),

ιε) δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού, όπως προβλέπεται στο άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998 «για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές» (ΦΕΚ 265 Α'),

ιστ) δωροδοκία υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται: α) στα άρθρα 2, 3 και 4 της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2802/2000 (ΦΕΚ 47 Α') και β) στα άρθρα τρίτο και τέταρτο του ν. 2802/2000,

ιζ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 29 και 30 του ν. 3340/2005 «Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης αγοράς» (ΦΕΚ 112 Α'),

ιη) κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στρεφόμενη της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

1. «Περιουσία»: Περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και έγγραφα ή στοιχεία οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου τα έσοδα περιλαμβάνονται στην έννοια της περιουσίας.

2. «Πιστωτικό Ίδρυμα»:

α) Επιχείρηση, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό και στη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων για λογαριασμό της.

β) Ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, κατά την έννοια της παρ. 19 του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α').

γ) Το στερούμενο ιδίας νομικής προσωπικότητας υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσωπείας στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος που έχει την έδρα του στην αλλοδαπή. Περισσότερα υποκαταστήματα στην ημεδαπή του ιδίου αλλοδαπού πιστωτικού ιδρύματος θεωρούνται ως ενιαίο πιστωτικό ίδρυμα.

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου στην έννοια του πιστωτικού ιδρύματος περιλαμβάνονται το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η Τράπεζα της Ελλάδος.

3. «Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός»:

α) Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων.

γ) Τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος.

δ) Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

ε) Οι εταιρείες παροχής πιστώσεων.

στ) Οι ταχυδρομικές εταιρείες στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

ζ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

η) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.

θ) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία.

ι) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών.

ια) Οι ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

ιβ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης.

ιγ) Οι ασφαλιστικές εταιρείες που ασκούν ασφαλίσεις ζωής ή/και παρέχουν υπηρεσίες σχετιζόμενες με επενδύσεις.

ιδ) Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του π.δ. 190/2006 (ΦΕΚ 196 Α'), όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας ζωής ή και της παροχής υπηρεσιών σχετιζόμενων με επενδύσεις. Εξαιρούνται οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όπως ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 2 του ως άνω προεδρικού διατάγματος.

ιε) Τα στερούμενα ίδιας νομικής προσωπικότητας υποκαταστήματα ή γραφεία αντιπροσωπείας στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή.

ιστ) Άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην απόκτηση συμμετοχών ή στην άσκηση μιας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα στοιχεία β' έως ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α'). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να ορίζονται και άλλες δραστηριότητες των επιχειρήσεων της κατηγορίας αυτής.

4. «Χρηματοπιστωτικός Όμιλος»: Σύνολο επιχειρήσεων από αυτές που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου που αποτελούνται από τη μητρική επιχείρηση με έδρα στην Ελλάδα, τις θυγατρικές της και τις επιχειρήσεις στις οποίες η μητρική ή οι θυγατρικές της κατέχουν ειδική συμμετοχή (εταιρείες συμμετοχής), από επιχειρήσεις συνδεδεμένες με τη μητρική, θυγατρική ή εταιρεία συμμετοχής, κατά την έννοια των περιπτώσεων β', γ', ή δ' του εδαφίου 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α') ή επί των οποίων ασκείται από τη μητρική, θυγατρική ή εταιρεία συμμετοχής σημαντική επιρροή, χωρίς να υφίσταται συμμετοχή ή με τις οποίες συνδέονται με άλλο στενό δεσμό ή ευρίσκονται υπό ενιαία διοίκηση, χωρίς να απαιτείται σχετική σύμβαση ή ρήτρα του καταστατικού. Για την έννοια των όρων «μητρική - θυγατρική», «ειδική συμμετοχή» και «στενός δεσμός» εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α').

Ός μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου θεωρείται αυτή που εμφανίζει το υψηλότερο μέγεθος ισολογισμού κατά την προηγούμενη χρήση.

5. «Επιτροπή»: Η Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που αναφέρεται στο άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

6. «Πρόσωπο»: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

7. «Ηλεκτρονική Μεταφορά Κεφαλαίων»: Η μεταφορά κεφαλαίων, κατά την οποία η συναλλαγή πραγματοποιείται με πρωτοβουλία του εντολέα, μέσω πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, με σκοπό να τεθεί στη διάθεση του δικαιούχου χρηματικό ποσό σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Ο εντολέας και ο δικαιούχος μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.

8. «Διασυννοριακή Μεταφορά Κεφαλαίων»: Η μεταφορά κεφαλαίων κατά την οποία το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που λαμβάνει την εντολή μεταφοράς κεφαλαίων υπόκειται σε διαφορετική έννομη τάξη από εκείνη στην οποία υπόκειται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που θέτει τα μεταφερόμενα κεφάλαια στη διάθεση του δικαιούχου.

9. «Χρηματοπιστωτικός τομέας»: Ο τομέας της οικονομίας που αποτελείται από τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

10. «Εικονική τράπεζα»: Το πιστωτικό ίδρυμα ή άλλου είδους ίδρυμα ή εταιρεία ασχολούμενη με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί σε χώρα ή δικαιοδοσία στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, υπό την έννοια της άσκησης από εκεί της πραγματικής διοίκησης και διεύθυνσης και δεν συνδέεται με χρηματοπιστωτικό όμιλο που πληροί τις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, σχετικά με τη ρύθμιση και εποπτεία αυτών ή τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

11. «Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα»: Τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 22.

12. «Λογαριασμός πλάγιας πρόσβασης» (Payable through account): Τραπεζικός λογαριασμός που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα (ανταποκριτής) και ανοίγεται στο πλαίσιο διασυννοριακής σχέσης τραπεζικής ανταπόκρισης (correspondent banking) με σκοπό την εξυπηρέτηση των πελατών πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στην αλλοδαπή (ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης) για την εκ μέρους τους διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στην Ελλάδα.

13. «Υπόπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα»: Η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες από τις οποίες εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 του παρόντος νόμου ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής (φύση της συναλλαγής, κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ύψος της συναλλαγής, χρήση ή μη μετρητών) και του προσώπου (επάγγελμα, οικονομική επιφάνεια, συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, φήμη, παρελθόν, επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου - πελάτη, άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά).

14. «Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα»: Η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες που δεν συνάδουν με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχουν προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

15. «Επιχειρηματική σχέση»: Η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση που συνδέει τον πελάτη με τα υπόχρεα πρόσωπα, εντός του πλαισίου των δραστηριοτήτων των τελευταίων και η οποία αναμένεται, κατά τον χρόνο έναρξής της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

16. «Πραγματικός δικαιούχος»: Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει το νομικό πρόσωπο - πελάτης ή το νομικό σχήμα ή το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως:

α) Όσον αφορά τις εταιρείες:

ι) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή ελέγχεται από αυτά δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως επαρκούς ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον

κομιστή, εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και η οποία υπόκειται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα· ποσοστό μετοχών ύψους 25% τουλάχιστον θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,

ii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλον τρόπο έλεγχο στη διαχείριση της εταιρείας.

β) Όσον αφορά τα λοιπά νομικά πρόσωπα, τις νομικές οντότητες ή άλλα νομικά σχήματα, όπως τα ιδρύματα και οι εταιρείες εμπιστευματικής διαχείρισης ή τα εμπιστεύματα (trusts), που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:

i) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται ποσοστό 25% τουλάχιστον των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος, εφόσον οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν ήδη προσδιορισθεί,

ii) η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό σχήμα, εφόσον οι δικαιούχοι του νομικού προσώπου ή του νομικού σχήματος δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη,

iii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο σε ποσοστό 25 % τουλάχιστον επί των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος.

Άρθρο 5

Υπόχρεα πρόσωπα

1. Ως υπόχρεα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου νοούνται τα εξής φυσικά και νομικά πρόσωπα:

- α) Τα πιστωτικά ιδρύματα.
- β) Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.
- γ) Οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών.
- δ) Οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου.
- ε) Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές, οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, οι λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρημένης εργασίας και οι ιδιώτες ελεγκτές.
- στ) Οι φορολογικοί ή φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών.
- ζ) Οι κτηματομεσίτες και οι κτηματομεσιτικές εταιρείες.
- η) Οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.
- θ) Οι οίκοι δημοπρασίας.
- ι) Οι έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η σχετική συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται τουλάχιστον σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα αν αυτή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων αγαθών μεγάλης αξίας που υπάγονται στην κατηγορία αυτή.

ια) Οι εκπλειστηριαστές.

ιβ) Οι ενεχυροδανειστές.

ιγ) Οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

i) Την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,

ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,

iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων,

iv) την οργάνωση των αναγκαίων εισφορών για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,

v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπιστευμάτων (trusts) ή ανάλογων νομικών σχημάτων.

Η παροχή νομικών συμβουλών εξακολουθεί να υπόκειται στην τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο δικηγόρος ή ο συμβολαιογράφος συμμετέχει σε δραστηριότητες νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή εάν οι νομικές συμβουλές του παρέχονται με σκοπό τη διάπραξη αυτών των αδικημάτων ή εν γνώσει του γεγονότος ότι ο πελάτης του ζητεί νομικές συμβουλές προκειμένου να διαπράξει τα ως άνω αδικήματα.

ιδ) Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες και εμπιστεύματα (trusts), εξαιρουμένων των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία στ' και ιγ' του άρθρου αυτού, τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

- συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,
- ασκούν ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή ή διαχειριστή εταιρείας ή εταίρου εταιρείας ή παρόμοιας θέσης, σε άλλα νομικά πρόσωπα ή σχήματα,
- παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή σχήμα,
- ενεργούν ή μεριμνούν ώστε να λειτουργούν άλλα πρόσωπα ως εμπιστευματοδόχοι ρητού εμπιστεύματος (express trust) ή ανάλογου νομικού σχήματος,
- ενεργούν ως πληρεξούσιοι μετόχων εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη υπό την έννοια του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου και δεν υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης και πληροφόρησης κατά την κοινοτική νομοθεσία ή σύμφωνα με ανάλογα διεθνή πρότυπα ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργεί με ίδιο τρόπο. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις σύστασης, χορήγησης άδειας λειτουργίας, εγγραφής σε ειδικό μητρώο και άσκησης των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν στοιχείο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης δύναται να ορίζονται και άλλες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων και οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές με την έννοια του άρθρου 6 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 6
Αρμόδιες αρχές

1. Ως αρμόδιες αρχές νοούνται οι δημόσιες αρχές οι οποίες εποπτεύουν, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, τα υπόχρεα πρόσωπα.

2. Αρμόδιες αρχές είναι:

α) Η Τράπεζα της Ελλάδος για:

- τα πιστωτικά ιδρύματα,
- τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,
- τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,
- τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,
- τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων,
- τις εταιρείες παροχής πιστώσεων,
- τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιστ΄ της παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου,

- τις ταχυδρομικές εταιρείες, στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων. Η Τράπεζα της Ελλάδος, στα πλαίσια της εποπτείας της επί των εταιρειών αυτών, συνεργάζεται με το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών και με την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για:

- τις ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών,
- τις ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,
- τις ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης.

γ) Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές εταιρείες και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές.

δ) Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών.

ε) Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων) για:

- τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,
- τις εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου,
- τους φορολογικούς ή φοροτεχνικούς συμβούλους και τις εταιρείες παροχής φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών,
- τους λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρημένης εργασίας και τους ιδιώτες ελεγκτές,
- τους κτηματομεσίτες και τις κτηματομεσιτικές εταιρείες,
- τους οίκους δημοπρασίας,
- τους εμπόρους αγαθών μεγάλης αξίας,
- τους εκπλειστηριαστές,
- τους ενεχυροδανειστές.

στ) Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α΄) για:

- τις επιχειρήσεις καζίνο,
- τα καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία,
- τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια,
- τα πρακτορεία.

ζ) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους.

η) Το Υπουργείο Ανάπτυξης για τα πρόσωπα της περίπτωσης ιδ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5.

θ) Για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, αρμόδια αρχή είναι η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή των ελληνικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίοι ασκούν αντίστοιχες δραστηριότητες με τους αλλοδαπούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που εγκαθιστούν υποκαταστήματα στην Ελλάδα.

3. Οι αρχές της παραγράφου 2 έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία είναι αρμόδιες ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών νόμος και εκδίδουν τις σχετικές ατομικές και κανονιστικές διοικητικές πράξεις.

β) Καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων των εποπτευόμενων προσώπων σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

γ) Καθοδηγούν με κατάλληλες οδηγίες και εγκυκλίους τα υπόχρεα πρόσωπα, συλλογικά ή ατομικά, ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων, τον καθορισμό πρακτικών συμπεριφοράς έναντι των πελατών, την επιλογή των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων και την υιοθέτηση εσωτερικών διαδικασιών για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που ενδέχεται να σχετίζονται με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

δ) Καθορίζουν με κανονιστικές αποφάσεις τους τα έγγραφα και τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διενέργεια από τα υπόχρεα πρόσωπα της πιστοποίησης και επαλήθευσης κατά την εφαρμογή μέτρων συνήθους, απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας, καθώς και κατά την εφαρμογή ανάλογων μέτρων στις περιπτώσεις που τα πρόσωπα αυτά βασίζονται σε τρίτα μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος.

ε) Ενημερώνουν τα υπόχρεα πρόσωπα για πληροφορίες και καταστάσεις που αφορούν τη συμμόρφωση ή μη χωρών προς την κοινοτική νομοθεσία και τις Συστάσεις της FATF Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force FATF).

στ) Καταρτίζουν και διανέμουν στα υπόχρεα πρόσωπα καταστάσεις και πληροφορίες για υποθέσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν νέες μέθοδοι και πρακτικές, που εντοπίζονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, για τη διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 (τυπολογία). Προς το σκοπό αυτόν συνεργάζονται με άλλες αρμόδιες αρχές, με την Κεντρική Συντονιστική Αρχή, με την Επιτροπή του άρθρου 7 και ενδεχομένως με αλλοδαπές αντίστοιχες αρχές, παρακολουθούν τις εργασίες διεθνών φορέων για την τυπολογία και επικαιροποιούν τις προαναφερθείσες καταστάσεις τυπολογίας.

ζ) Λαμβάνουν μέτρα για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των υπαλλήλων τους, ιδιαίτερα των ελεγκτών,

καθώς και των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων αυτών με εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια, συναντήσεις και με άλλους τρόπους.

η) Διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιτοπίων, στα κεντρικά γραφεία και τις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, αλλά και σε υποκαταστήματα και θυγατρικές που εδρεύουν ή λειτουργούν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό για τον έλεγχο της επάρκειας των μέτρων και διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει τα υπόχρεα πρόσωπα εφόσον επιτρέπεται από τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής.

θ) Απαιτούν από τα υπόχρεα πρόσωπα κάθε στοιχείο ή δεδομένο οποιασδήποτε φύσης ή μορφής που είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των εποπτικών και ελεγκτικών τους καθηκόντων.

ι) Λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση από τα υπόχρεα πρόσωπα της ορθής διαχείρισης και τήρησης των στοιχείων και πληροφοριών που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με συναλλαγές ή με δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3, καθώς και για την τήρηση της εμπιστευτικότητας.

ια) Επιβάλλουν πειθαρχικές και διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τα άρθρα 51 και 52 και κατά τις διακρίσεις αυτών, κατά των υπόχρεων νομικών ή φυσικών προσώπων και των υπαλλήλων τους.

ιβ) Κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να διαφοροποιούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο για τα υπόχρεα πρόσωπα, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη η οικονομική επιφάνεια αυτών, η φύση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων, ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες και συναλλαγές ως προς την απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3, το νομικό πλαίσιο που διέπει τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους και η τυχόν αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων από ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων. Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμώντας τους κινδύνους που προέρχονται από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που δύναται να ενέχουν ορισμένες εργασίες της καθορίζει με ειδική απόφαση της κατάλληλα μέτρα.

5. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να καθορίζονται πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις πέραν των προβλεπομένων στον παρόντα νόμο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται κίνδυνοι απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και η Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, συγκροτούν αντίστοιχες ειδικές υπηρεσιακές μονάδες οι οποίες στελεχώνονται επαρκώς με τουλάχιστον τρία πρόσωπα πλήρους απασχόλησης, με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους που επιβάλλονται με τον παρόντα νόμο. Οι ειδικές υπηρεσιακές μονάδες συνεπικουρούνται από τους υπαλλήλους των ανωτέρω αρμοδίων αρχών

και ιδίως από τους υπαλλήλους που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα εποπτευόμενα από αυτές υπόχρεα πρόσωπα.

7. Οι αρμόδιες αρχές της παραγράφου 2 υποβάλλουν κάθε ημερολογιακό εξάμηνο αναλυτική έκθεση στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή σχετικά με τις δραστηριότητές τους, τις κανονιστικές αποφάσεις και εγκυκλίου τους, τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων ελέγχων και της αξιολόγησης των υπόχρεων προσώπων και τα τυχόν επιβληθέντα από αυτές μέτρα ή κυρώσεις. Οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν πολυπληθείς κατηγορίες υπόχρεων προσώπων, ιδίως φυσικών, διενεργούν ελέγχους με βάση την αρχή της εκτίμησης του βαθμού κινδύνου. Η υποβολή των ανωτέρω εκθέσεων των αρμοδίων αρχών στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης περί τραπεζικού, χρηματιστηριακού, φορολογικού ή επαγγελματικού απορρήτου.

8. Οι αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους, σύμφωνα με το άρθρο 40, υπογράφουν διμερή ή πολυμερή μνημόνια για ανταλλαγή εμπιστευτικών και μη πληροφοριών, διευκόλυνση και διενέργεια κοινών ελέγχων και μελέτη τρόπων και μεθόδων για σύγκλιση εποπτικών πρακτικών.

Άρθρο 7

Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Συνιστάται Επιτροπή με την επωνυμία «Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», η οποία εδρεύει στην Αττική και εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, με απόφαση του οποίου καθορίζεται ο τόπος των εγκαταστάσεων αυτής.

2. Η Επιτροπή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και οκτώ μέλη, των οποίων η θητεία είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται για μία φορά ακόμη.

3. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται με τον αναπληρωτή του ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και είναι πλήρους απασχόλησης.

4. Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ως μέλη διορίζονται: α) ένα στέλεχος από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής και ένα από την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων που προτείνονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, β) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης που προτείνεται από τον Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, δ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ε) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και ζ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

Κατά την ίδια διαδικασία προτείνεται και διορίζεται ένας αναπληρωτής για κάθε τακτικό μέλος.

Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, το ήθος τους και την επαγγελματική τους ικανότητα και εμπειρία στον τραπεζικό, οικονομικό ή νομικό τομέα.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη αποτελούν την Ολομέλεια της Επιτροπής η οποία βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίσταται ο Πρόεδρος και πέντε τουλάχιστον από τα μέλη της, αποφασίζει δε κατ' απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου. Στις αποφάσεις της Ολομέλειας καταχωρίζεται πάντοτε και τυχόν υπάρχουσα γνώμη της μειοψηφίας.

6. Η Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Συγκεντρώνει, διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται σε αυτήν από υπόχρεα πρόσωπα και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και αφορούν ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες, ή επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές σχέσεις που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και ζητεί κάθε επιπρόσθετη πληροφορία για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.

β) Δέχεται, διερευνά και αξιολογεί κάθε πληροφορία σχετική με συναλλαγές ή δραστηριότητες, σχετιζόμενες ενδεχομένως με τα αδικήματα του στοιχείου α', που διαβιβάζονται σε αυτήν από αλλοδαπούς φορείς, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής, καθώς και κάθε πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση της από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το διαδίκτυο ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή.

γ) Δίνει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα πρόσωπα και φορείς που αναφέρονται στα ως άνω στοιχεία α' και β' όσον αφορά τη διαχείριση μιας υπόθεσης ή την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των ερευνών της.

δ) Έχει πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή Οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα, περιλαμβανομένου του συστήματος «Τειρεσίας».

ε) Μπορεί να διενεργεί ειδικούς επιτόπιους ελέγχους, σε σοβαρές κατά την κρίση της υποθέσεις, σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή σε οργανισμούς και επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα ή σε εγκαταστάσεις υπόχρεων προσώπων, με δυνατότητα συνεργασίας της εκάστοτε αρμόδιας αρχής ή άλλης δημόσιας αρχής.

στ) Ζητεί τη συνεργασία δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων του δημόσιου και του ιδιωτικού δικαίου και οργανισμών οποιασδήποτε μορφής, καθώς και την παροχή στοιχείων, στο πλαίσιο ελέγχου και έρευνας υποθέσεων σχετικών με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Επίσης μπορεί να ζητεί οποιαδήποτε στοιχεία και από δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές.

ζ) Ενημερώνει εγγράφως ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο τον διαβιβάζοντα την πληροφορία ότι την έλαβε και του παρέχει άλλα σχετικά στοιχεία, χωρίς όμως να παραβιάζεται το απόρρητο των ερευνών της ή να δυσχεραίνεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

η) Ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για περιπτώσεις που ενδέχεται να συνδέονται με μη συμμόρφωση ή ελλιπή συνεργασία με αυτήν των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

θ) Ζητεί κάθε πληροφορία που απαιτείται για τις έρευνές της από τις αρμόδιες αρχές και τα υπόχρεα πρόσωπα, περιλαμβανομένων και ομαδοποιημένων πληροφοριών που αφορούν ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών ή δραστηριοτήτων ή φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών σχημάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

ι) Δύναται να εξετάζει, στο πλαίσιο των ερευνών της, στοιχεία και ενδείξεις για τον εντοπισμό απόπειρας ή διάπραξης βασικού αδικήματος, προκειμένου να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα περιουσιακών στοιχείων και την πιθανή νομιμοποίησή τους ή τη σύνδεσή τους με τρομοκρατικές πράξεις ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

ια) Συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τους αναφερόμενους στο άρθρο 40 φορείς.

ιβ) Τηρεί στατιστικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 38.

ιγ) Προβαίνει στις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 49 του παρόντος νόμου για την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται με αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. και των οργάνων του και με Κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Επιτροπής έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας και να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα οικεία, φιλικά ή συνδεδεμένα με αυτούς με επαγγελματική, επιχειρηματική ή προσωπική σχέση ή σχέση εξάρτησης. Επίσης έχουν καθήκον να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Επιτροπή. Οι παραβαίνοντες το ανωτέρω καθήκον εχεμύθειας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

8. Η Επιτροπή υποστηρίζεται από επιστημονικό, διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, το οποίο αποσπάται από Υπουργεία, καθώς και από τους φορείς οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Για το σκοπό αυτόν, με την απόφαση της παραγράφου 13, συνιστώνται και κατανέμονται στις υπηρεσίες της Επιτροπής έως πενήντα συνολικά θέσεις, οι οποίες πληρούνται με απόσπαση. Ειδικότερα σε θέσεις επιστημονικού προσωπικού αποσπώνται υπάλληλοι με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και καταπολέμησης σοβαρών οικονομικών εγκλημάτων. Οι αποσπάσεις του προσωπικού που αναφέρεται στα προηγούμενα εδάφια γίνονται, μετά από πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων:

i. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από Υπουργείο,

ii. με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ή των Προέδρων των άλλων κατά περίπτωση φορέων, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από φορείς εκ των αναφερομένων στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Τα ανωτέρω Υπουργεία και φορείς μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της Επιτροπής και εξασφαλίζουν ότι οι υπάλληλοί τους που αποσπώνται στην Επιτροπή έχουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση, υπηρεσιακή εμπειρία και ικανότητα για την ανάληψη συγκεκριμένων θέσεων, καθώς και άριστο υπηρεσιακό μητρώο.

9. Με απόφαση του Προέδρου ορίζονται ως εντεταλμένα μέλη, τα μέλη στα οποία ανατίθεται η γενικότερη εποπτεία υπηρεσιακών μονάδων που συνιστώνται με την απόφαση της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου. Τα εντεταλμένα μέλη μεριμνούν για την κατάρτιση και εκπαίδευση υπαλλήλων της μονάδας τους, για το συντονισμό της δράσης της μονάδας με τις άλλες μονάδες και με την Ολομέλεια της Επιτροπής, αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της μονάδας και προτείνουν στην Ολομέλεια τρόπους και μέτρα βελτίωσης της αποτελεσματικότητάς της.

10. Για τα αδικήματα του άρθρου 2 και τα συναφή με αυτά βασικά αδικήματα του άρθρου 3 του παρόντος η Επιτροπή ενεργεί αρχικά έρευνα όταν λαμβάνει γνώση οποιασδήποτε ύποπτης συναλλαγής ή δραστηριότητας από αναφορές των υπόχρεων προς υποβολή προσώπων ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή. Μετά το πέρας της έρευνας αυτής η Ολομέλεια της Επιτροπής αποφασίζει αν πρέπει να συνεχισθεί η έρευνα ή να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί στον αρμόδιο Εισαγγελέα εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για την ανωτέρω παραπομπή ή τέλος αν επιβάλλεται η διενέργεια ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης. Η υπόθεση που αρχειοθετήθηκε μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχιστεί η έρευνα ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Επιτροπής που αφορά σε ύποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα.

11. Στις περιπτώσεις που η Ολομέλεια της Επιτροπής αποφασίζει τη διενέργεια ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης, ορίζει τον υπάλληλο ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις επί ιδιαίτερα σοβαρών υποθέσεων, το μέλος της Επιτροπής, οι οποίοι θεωρούνται ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι και διενεργούν την προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.). Ο υπάλληλος ενεργεί την εξέταση αυτή υπό τη διεύθυνση και εποπτεία του Προέδρου της Επιτροπής. Κατά τη διάρκεια της ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης επιτρέπεται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η προσαγωγή μαρτύρων και υπόπτων για εξέταση, καθώς και η διενέργεια έρευνας κατ' οίκον ή σε επαγγελματικούς χώρους των φυσικών ή νομικών προσώπων που είναι ύποπτα τέλεσης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος, με την τήρηση των εγγυήσεων του άρθρου 9 του Συντάγματος. Μετά την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης η σχηματισθείσα δικογραφία διαβιβάζεται από τον Πρόεδρο στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Οι υπάλληλοι ή τα μέλη της Επιτροπής δεν κωλύονται να εξετασθούν ως μάρτυρες στο ακροατήριο για την υπόθεση στην οποία ενήργησαν την προκαταρκτική εξέταση.

12. Έναντι της Επιτροπής δεν ισχύει, κατά τη διάρκεια των ερευνών και ελέγχων της, οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 του Κ.Π.Δ..

13. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και μετά από γνώμη της Ολομέλειας της

Επιτροπής καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της Επιτροπής και ιδίως το οργανόγραμμα, οι υπηρεσιακές μονάδες, ο κανονισμός λειτουργίας, οι ειδικότερες αρμοδιότητες της Ολομέλειας, του Προέδρου, των μελών, των εντεταλμένων μελών, των υπαλλήλων και των υπηρεσιακών μονάδων, ο τρόπος διαχείρισης των υποθέσεων και η συνεργασία της Επιτροπής με εθνικές και αλλοδαπές αρχές.

14. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Επιτροπής που παραβαίνουν εκ δόλου ή εξ αμελείας τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου υπέχουν, ανεξάρτητα από την ποινική, και πειθαρχική ευθύνη. Η πειθαρχική δίωξη κατά του Προέδρου ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα όργανα που προβλέπονται στο Σύνταγμα και τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργιών.

Η πειθαρχική δίωξη κατά των μελών της Επιτροπής ασκείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 18 παράγραφος 3 του ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (ΦΕΚ 50 Α'). Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα αποφασίζουν σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η πειθαρχική δίωξη κατά των υπαλλήλων της Επιτροπής ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων από τους οποίους προέρχονται, μετά από σχετική αναφορά του Προέδρου της Επιτροπής.

15. Η Επιτροπή συμμετέχει σε διεθνείς φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτή αρχών, ιδίως στο Δίκτυο των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FIU-Net) και στη διεθνή Ομάδα Έγκμοντ (Egmont Group), παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει, κατά το δυνατόν, σε ομάδες εργασίας αυτών των φορέων.

16. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου, των μελών, των εντεταλμένων μελών και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί με απόσπαση. Οι υπηρετούντες με απόσπαση στην Επιτροπή λαμβάνουν, από της αποσπάσεώς τους, το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών, αποζημιώσεων, επιδομάτων και λοιπών αμοιβών, από την υπηρεσία από την οποία έχουν αποσπασθεί, όπως εκάστοτε διαμορφώνονται, καθώς και τις προαναφερθείσες πρόσθετες αμοιβές και τις τυχόν πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι πρόσθετες αμοιβές δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων.

17. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν κατ' έτος στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη από το ν. 3213/2003 (ΦΕΚ 309 Α'), όπως εκάστοτε ισχύει, δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

18. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής υποβάλλει κατ' έτος, εντός του Ιανουαρίου, έκθεση προς την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής στην οποία αναφέρονται οι δραστηριότητες της Επιτροπής και σχετικά πληροφοριακά και στατιστικά στοιχεία.

Άρθρο 8

Κεντρική Συντονιστική Αρχή

1. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την αξιολόγηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μηχανι-

σμών αντιμετώπισης των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών και για τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να ορίζονται διαδικασίες και μέτρα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και για την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπιστευτικής και μη φύσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 μεταξύ του ανωτέρω Υπουργείου, της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και άλλων δημόσιων αρχών για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των ανωτέρω.

2. Η Κεντρική Συντονιστική Αρχή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εκτιμά και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων μέτρων ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων και το βαθμό συμμόρφωσης αυτών προς τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

β) Εξετάζει, αναλύει και συγκρίνει τις εξαμηνιαίες εκθέσεις που υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6, και προτείνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας.

γ) Αναλύει ειδικότερα τον αριθμό, την ποιότητα και τις τάσεις των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων προς την Επιτροπή, ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων, σύμφωνα με τα στοιχεία που της παρέχει η Επιτροπή.

δ) Επιδιώκει τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των αρμόδιων αρχών μεταξύ τους και με την Επιτροπή, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, τη διενέργεια κοινών ελέγχων, την υιοθέτηση κοινών εποπτικών πρακτικών και την παροχή εναρμονισμένων οδηγιών προς τα υπόχρεα πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στη συγκρότηση, το οικονομικό μέγεθος, τις λειτουργικές δυνατότητες και τις επιχειρηματικές, συναλλακτικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων.

ε) Διοργανώνει συναντήσεις, συσκέψεις και σεμινάρια με εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, της Επιτροπής και των υπόχρεων προσώπων για ανταλλαγή απόψεων, αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων και ενημέρωση για τις εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων του άρθρου 2.

στ) Συντονίζει την κατάρτιση μελετητικών σχεδίων και τη συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση και μελέτη ορισμένων θεμάτων, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Στρατηγικής του άρθρου 9, την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές.

ζ) Έχει την κεντρική ευθύνη εκπροσώπησης της χώρας μας στους αναφερόμενους στο στοιχείο ε' διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης (Moneyval) και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.), ενημερώνεται για τις εξελίξεις σε άλλους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς στους οποίους συμμετέχουν αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή ή φορείς εκπροσώπησης ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προσώπων και μεριμνά για τη διάχυση σε όλους τους ανωτέρω αναφερομένους των σχετικών πληροφοριών.

η) Μεριμνά για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διεθνών οργανισμών ή φορέων, για την υποβολή σχολίων ή προτάσεων προς αυτούς, τη σύνταξη και υποβολή Σχεδίων Δράσης και συντονισμό των απαντήσεων σε αξιολογήσεις της χώρας μας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς, συνεργαζόμενη με την Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές και τους φορείς εκπροσώπησης υπόχρεων προσώπων.

θ) Παρέχει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 9 πλήρη ενημέρωση για την αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής αυτής.

ι) Επικοινωνεί με τον φορέα του άρθρου 11, παρέχει κάθε δυνατή ενημέρωση και υποστήριξη και αξιολογεί τις προτάσεις και εισηγήσεις του.

3. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής που συνεργάζεται, όταν απαιτείται, με τις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 9

Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών επιτροπή με την επωνυμία «Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής: Επιτροπή Στρατηγικής).

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συγκροτείται η Επιτροπή Στρατηγικής ως ακολούθως:

α) Πρόεδρος ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και μέλη υψηλόβαθμα στελέχη που προτείνονται από:

β) το Υπουργείο Εσωτερικών (Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας),

γ) το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής),

δ) το Υπουργείο Εξωτερικών,

ε) το Υπουργείο Δικαιοσύνης,

στ) το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής,

ζ) την Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

η) την Τράπεζα της Ελλάδος,

θ) την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

ι) την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης,

ια) την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,

ιβ) την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχων Τυχερών Παιχνιδιών,

ιγ) την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων,

ιδ) τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Τα μέλη γνωστοποιούν στον Πρόεδρο, πριν από την πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Στρατηγικής, τους αναπληρωτές τους που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Η Επιτροπή Στρατηγικής μπορεί να καλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων με σκοπό την εξέταση ορισμένων θεμά-

των. Στους φορείς αυτούς περιλαμβάνονται ιδίως το Υπουργείο Ανάπτυξης, η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

5. Γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Στρατηγικής παρέχει το γραφείο του Προέδρου κατάλληλα στελεχωμένο.

6. Το έργο της Επιτροπής Στρατηγικής συνίσταται:

α) στην προετοιμασία και σχεδιασμό συγκεκριμένων πολιτικών για την αντιμετώπιση εντοπισμένων αδυναμιών στο γενικό μηχανισμό της χώρας με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

β) στη μελέτη και σχεδιασμό των απαραίτητων μέτρων νομοθετικής, κανονιστικής και οργανωτικής φύσης για τη βελτίωση του εποπτικού πλαισίου και τη συμμόρφωση της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα και απαιτήσεις,

γ) στην ενημέρωσή της για το μελετητικό έργο της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής, της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων και Μελετών της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και άλλων φορέων και στην αξιολόγηση και αξιοποίηση αυτών των μελετών,

δ) στην εξέταση τρόπων ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της Επιτροπής όσον αφορά στη στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό, την αναβάθμιση της συνεργασίας της με τις αρμόδιες αρχές, την αύξηση των αναφορών ύποπτων και ασύνηθων συναλλαγών και βελτίωση της ποιότητάς τους, μέσω της αποτελεσματικότερης εποπτείας των αρμόδιων αρχών και μέσω της ενεργοποίησης και οργάνωσης άλλων δημόσιων φορέων για την υποβολή αναφορών ή διαβίβαση πληροφοριών από αυτούς προς την Επιτροπή,

ε) στην παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (International Monetary Fund - I.M.F.) και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.). Προς τούτο ενημερώνεται σχετικά από την Κεντρική Συντονιστική Αρχή, που έχει την αρμοδιότητα εκπροσώπησης της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, από την Επιτροπή, από άλλες αρμόδιες αρχές και από τον Φορέα διαβούλευσης του άρθρου 11,

στ) στην παρακολούθηση του βαθμού συμμόρφωσης της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων, σχετικά με την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

ζ) στη διαρκή ανάπτυξη της συνεργασίας των Υπουργείων και φορέων της παραγράφου 2 και στην προώθηση διμερών ή πολυμερών μνημονίων συνεργασίας,

η) στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη μελέτη των αναγκαίων προσαρμογών που απαιτούνται για τη βελτίωση της συνεισφοράς των προσώπων του ιδιωτικού τομέα, για την αντιμετώπιση των αδικημάτων του άρθρου 2.

7. Η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τουλάχιστον μία φορά το δίμηνο και εκτάκτως, με πρωτοβουλία του ιδίου. Ο Πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις με ορισμένα μέλη που συνδέονται με συγκεκριμένο αντικείμενο ή/και να αναθέτει σε υποεπιτροπές την εξέταση εξειδικευμένων θεμάτων. Η Επιτροπή Στρατηγικής συντάσσει Κανονισμό Λειτουργίας που εγκρίνει ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών. Με τον Κανονισμό ορίζεται ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, λήψης αποφάσεων, οργάνωσης της γραμματειακής και επιστημονικής υποστήριξης και άλλα σχετικά θέματα.

8. Η Επιτροπή Στρατηγικής καταρτίζει ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία περιγράφονται οι ενέργειες και δραστηριότητές της και προτείνονται πολιτικές και συγκεκριμένα μέτρα για τη συνεχή αναβάθμιση του μηχανισμού της χώρας μας, με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση των αδικημάτων του άρθρου 2. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται εντός του Ιανουαρίου του 2009.

9. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Στρατηγικής θεωρούνται εμπιστευτικές.

Άρθρο 10

Άλλες δημόσιες αρχές

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες συγκεντρώνουν και καταχωρούν στοιχεία και έγγραφα για αγοραπωλησίες ακινήτων πάσης φύσεως ή εισπράττουν τους σχετικούς φόρους και τέλη, λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου μέσω αυτών των συναλλαγών. Τα μέτρα αυτά είναι συμπληρωματικά με αυτά που ελέγχουν το πόθεν έσχες των αγοραστών ακινήτων και προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου με κατηγοριοποίηση των συναλλαγών και των συναλλασσομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο και απαιτούν αυξημένο έλεγχο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, ο τρόπος συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές υπηρεσίες ή φορείς, καθώς και οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

2. Οι αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές υπηρεσίες, καθώς και η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή της χρησιμοποίησης του διασυνοριακού και εσωτερικού εμπορίου με σκοπό τη διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Τα μέτρα αυτά προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου αναλόγως του είδους και της ποσότητας των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και αγαθών, τη χώρα προέλευσης ή προορισμού, τη συμβατότητα των ανωτέρω στοιχείων με την οικονομική επιφάνεια και τις επιχειρηματικές, εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των συναλλασσομένων, την αξιοπιστία των μεταφορικών εταιρειών και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο. Οι ανωτέρω αρχές συνεργάζονται και διασταυρώνουν στοιχεία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της

ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και με τα πιστωτικά ιδρύματα που διενεργούν, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγές συνδεδεμένες με τις ως άνω εμπορικές πράξεις ή έχουν επιχειρηματική σχέση με τους συναλλασσομένους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι επί μέρους αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

3. Οι αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες, καθώς και η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλων Υπουργείων ή δημόσιων φορέων που τηρούν μητρώα εταιρειών κάθε νομικής μορφής τα οποία αφορούν τη σύσταση, λειτουργία, αλλαγές του καταστατικού ή των εγγράφων σύστασης, τους ιδρυτές, εταίρους ή μετόχους ή εγκρίνουν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή έχουν άλλες σχετικές αρμοδιότητες, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων για σκοπούς διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως:

α) ο έλεγχος της αξιοπιστίας και της φερεγγυότητας των εταίρων και μετόχων, μελών διοικητικών συμβουλίων ή διευθυντικών στελεχών,

β) ο καθορισμός διαδικασιών πιστοποίησης της νόμιμης προέλευσης των αρχικών και νέων κεφαλαίων, ιδίως κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμων εταιρειών, εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή μη,

γ) η αυξημένη εποπτεία για την ορθή και νόμιμη χρήση των εθνικών και κοινοτικών επιδοτήσεων, χορηγήσεων και άλλων ενισχύσεων προς εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ή των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών και με αποφάσεις των αρμόδιων εποπτικών δημόσιων αρχών και φορέων ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι επί μέρους αρμοδιότητές τους, οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών, με βάση την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου και τη σχέση κόστους-οφέλους ως προς την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων των εταιρειών ή πρόσθετων ελέγχων των αρχών και υπηρεσιών, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

4. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών για την αδειοδότηση, καταχώρηση, επιχορήγηση ή έλεγχο των εταιρειών, οργανισμών, οργανώσεων, σωματείων και άλλων μορφών ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθορίζονται τρόποι, μέτρα και διαδικασίες για την αποτροπή χρησιμοποίησης των ανωτέρω για σκοπούς διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως η τήρηση μητρώου των ανωτέρω από αρμόδια αρχή, ανά κατηγορία, η υποχρεωτική διεκπεραίωση των κυριότερων συναλλαγών τους μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων επί αυτών από αρμόδιες δημόσιες αρχές, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

5. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων,

λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως και ιδίως όταν τα κεφάλαια αυτά διατίθενται για προγράμματα κάθε είδους σε χώρες με υψηλό δείκτη διαφθοράς ή εγκληματικότητας ή ευάλωτες στην τρομοκρατία.

6. Τα Υπουργεία, οι αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5 του παρόντος άρθρου αναφέρουν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή κάθε περίπτωση για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου, ανεξάρτητα από τις άλλες ενέργειες στις οποίες μπορούν αρμοδίως να προβούν.

Άρθρο 11

Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συγκροτείται ειδικός Φορέας από φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων, με την επωνυμία «Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής: Φορέας).

2. Ως Πρόεδρος του Φορέα ορίζεται ο γενικός γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Τα μέλη προτείνονται από τους επί μέρους φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων. Η θητεία των ανωτέρω είναι τριετής και δύναται να ανανεώνεται.

3. Έδρα του Φορέα ορίζονται τα γραφεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Ο Φορέας συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον τρεις φορές το έτος, εκτάκτως δε με πρωτοβουλία του Προέδρου. Στην πρώτη συνεδρίαση ο Πρόεδρος και τα μέλη γνωστοποιούν τους αναπληρωτές που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί ορισμένα μόνο μέλη σε έκτακτη συνεδρίαση, για εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν αυτά τα μέλη.

5. Η Ολομέλεια του Φορέα καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Σε αυτόν προσδιορίζονται οι διαδικασίες σύγκλησης των συνεδριάσεων, η τήρηση πρακτικών, ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, η γραμματειακή υποστήριξη και άλλα τεχνικά θέματα και λεπτομέρειες.

6. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει τις δραστηριότητες και δράσεις του Φορέα οι οποίες ενδεικτικά είναι:

α) η συνεργασία και διαβούλευση των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο,

β) η ανταλλαγή της εμπειρίας και γνώσης τους επί των διεθνών εξελίξεων, η μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων και ο εντοπισμός ευάλωτων τομέων ή κλάδων ή καταστάσεων ως προς τους κινδύνους της απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2,

γ) η παροχή διευκρινιστικών οδηγιών προς τα υπόχρεα πρόσωπα, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, για την αντιμετώπιση ορισμένων τεχνικών θεμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κανονιστικών αποφάσεων των αρμόδιων αρχών,

δ) η διάχυση των πληροφοριών που περιέχονται σε εκθέσεις τυπολογίας ελληνικών φορέων και διεθνών οργανισμών, η μελέτη και η ανάλυση αυτών και η υποβολή προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν,

ε) η συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που αφορούν όλους ή μερικούς από τους συμμετέχοντες, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, μέτρων και πρακτικών για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και τη βελτίωση αυτών, με σκοπό την πληρέστερη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο,

στ) η διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων ή συναντήσεων και η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εκπαιδευτικού υλικού με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπόχρεων προσώπων στους κινδύνους που ενέχουν τα αδικήματα του άρθρου 2 για την κοινωνία, την αξιοπιστία και φήμη τους, καθώς και την ενημέρωσή τους για την ενδεχόμενη πειθαρχική, διοικητική ή ποινική ευθύνη τους από τη μη τήρηση των υποχρεώσεών τους.

7. Σε εξετάσεις της χώρας μας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών προτύπων όσον αφορά στην αντιμετώπιση των αδικημάτων του άρθρου 2, ο Φορέας και οι φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές και ενημερώνουν εγκαίρως την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

8. Ο Φορέας καταρτίζει εντός των δύο πρώτων μηνών κάθε έτους, ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητές του κατά το προηγούμενο έτος την οποία υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές, στην Επιτροπή, στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή και στην Επιτροπή Στρατηγικής. Η έκθεση πρέπει να είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται το έτος 2009.

9. Οι πληροφορίες που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται. Ο Πρόεδρος μπορεί να εισηγηθεί στην Ολομέλεια τα κριτήρια και τις κατηγορίες εμπιστευτικών πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 12

Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις,
- β) όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση,
- γ) όταν υπάρχει υπόνοια για απόπειρα ή διάπραξη αδικημάτων του άρθρου 2, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή όριο ποσού που προβλέπονται στις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 13, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14 και των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 17,

δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων του πελάτη.

Άρθρο 13

Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας

1. Τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

α) Την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές.

β) Την πιστοποίηση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων της εταιρείας - πελάτη, τη συνεχή επικαιροποίηση των στοιχείων και τη λήψη εύλογων μέτρων, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητάς τους ώστε να διασφαλίζεται ότι το υπόχρεο πρόσωπο γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο ή τους πραγματικούς δικαιούχους. Τα ανωτέρω ισχύουν και για άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης. Όσον αφορά άλλα νομικά πρόσωπα, εμπιστεύματα (trusts) και ανάλογα νομικά σχήματα, τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν εύλογα μέτρα, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για να κατανοήσουν τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη. Ως κίνδυνος νοείται η σοβαρή πιθανότητα εμπλοκής του πελάτη σε διάπραξη ή απόπειρα διαπράξεως αδικήματος των άρθρων 2 και 3.

γ) Τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.

δ) Την εξέταση με ιδιαίτερη προσοχή κάθε συναλλαγής ή δραστηριότητας, η οποία από τη φύση της ή από τα στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Στις συναλλαγές αυτές περιλαμβάνονται ιδίως οι πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

ε) Τη λήψη κάθε άλλου πρόσφορου μέτρου συμπεριλαμβανομένης της μη κατάρτισης της συναλλαγής και της άρνησης παροχής υπηρεσιών ή άσκησης δραστηριοτήτων, εφόσον δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη.

στ) Την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των ως άνω προσώπων καθ' όλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, προκειμένου τα υπόχρεα πρόσωπα να διαπιστώνουν ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχουν για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους και τα χαρακτηριστικά του εκτιμώμενου κινδύνου και εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων, σύμφωνα με κριτήρια που δύνανται να ορίζουν οι αρμόδιες αρχές. Τα

υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

2. Ειδικά τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνεκτιμούν και το συνολικό χαρτοφυλάκιο το οποίο διατηρεί ο συναλλασσόμενος σε αυτά και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει το υπόχρεο πρόσωπο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, προκειμένου να εξακριβώσουν τη συνάφεια και συμβατότητα της εξεταζόμενης συναλλαγής με το χαρτοφυλάκιο ή τα χαρτοφυλάκια αυτά.

3. Όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος ενεργεί για λογαριασμό άλλου, εκτός από την απόδειξη της δικής του ταυτότητας κατά την παράγραφο 1 οφείλει να προβαίνει σε σχετική δήλωση και να αποδεικνύει τα στοιχεία του τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, για λογαριασμό του οποίου ενεργεί. Τα υπόχρεα πρόσωπα σε κάθε περίπτωση οφείλουν να εξακριβώσουν την αλήθεια και των στοιχείων αυτών και όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος δεν προβεί στην ως άνω δήλωση, αλλά υπάρχει βάσιμη αμφιβολία για το αν ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή υπάρχει βεβαιότητα ότι ενεργεί για λογαριασμό άλλου.

4. Αν κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης δημιουργηθούν αμφιβολίες στο υπόχρεο πρόσωπο για το αν οι συμβαλλόμενοι ή συναλλασσόμενοι ενεργούν για ίδιο λογαριασμό ή σε περίπτωση βεβαιότητας για το ότι δεν ενεργούν για ίδιο λογαριασμό, τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες για την πραγματική ταυτότητα των προσώπων για λογαριασμό των οποίων αυτοί ενεργούν.

5. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, την κατάλληλη χρονική στιγμή και ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας όχι μόνο στους νέους αλλά και στους υφιστάμενους πελάτες. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να καθορίζονται τα κριτήρια και ο τρόπος εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας στους υπάρχοντες πελάτες.

6. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

7. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να εξειδικεύονται διατάξεις του Κανονισμού ΕΚ 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 345/8.12.2006), όσον αφορά τα στοιχεία του πληρωτή στην ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων.

8. Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.

9. Αν σε μία συναλλαγή ή σε σειρά συνδεδεμένων συναλλαγών συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δύο ή

περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ή άλλα υπόχρεα πρόσωπα, καθένας από αυτούς οφείλει να εφαρμόσει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ'. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για ασφαλιστικά συμβόλαια, αγοραπωλησίες μετοχών, συμβολαίων παραγώγων, ομολόγων ή άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και για συναλλαγές με κάρτες οποιασδήποτε φύσεως.

10. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κατά την παράγραφο 1, αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, ο οποίος εξαρτάται από το είδος και το οικονομικό μέγεθος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής, συμμορφούμενα με τις σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 6. Τα υπόχρεα πρόσωπα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες αρχές ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους των αδικημάτων του άρθρου 2, ότι εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα με συνέπεια και αποτελεσματικότητα και ότι συμμορφώνονται με τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 14

Χρόνος εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

1. Η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια της συναλλαγής.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, επιτρέπεται να ολοκληρώνεται η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 προσώπων κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μην διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, όσον αφορά τις δραστηριότητες που εντάσσονται στις ασφάλειες ζωής, επιτρέπεται η επαλήθευση της ταυτότητας του ασφαλισμένου ή/ και του δικαιούχου του ασφαλισματος και του πραγματικού δικαιούχου να πραγματοποιείται μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Στην περίπτωση αυτή, η επαλήθευση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε πριν ο δικαιούχος ή ο ασφαλισμένος προβεί σε συναλλαγή, ιδίως πριν ασκήσει δικαιώματα που του παρέχει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Επαλήθευση επίσης πραγματοποιείται στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου του στοιχείου α' της παραγράφου 5 του άρθρου 17.

4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή των περιπτώσεων α' έως γ' και στ' της παρ. 1 του άρθρου 13, δεν εκτελεί τη συναλλαγή, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διακόπτει οριστικά αυτήν και εξετάζει αν συντρέχει υποχρέωση αναφοράς στην Επιτροπή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται ως προς τους δικηγόρους όταν ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των πελατών τους ή εκτελούν δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή ως εκπρόσωποι

των πελατών τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την έναρξη δικαστικής διαδικασίας ή την αποφυγή της.

Άρθρο 15
Ανώνυμοι λογαριασμοί

Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιτρέπεται να τηρούν μυστικούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων ή λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δικαιούχου τους, σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας.

Άρθρο 16
Καζίνο

1. Τα καζίνο που λειτουργούν στην Ελλάδα οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις των παιγνίων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για εντοπισμό ύποπτων περιπτώσεων που είναι πιθανό να συνδέονται με παράνομα έσοδα ή με απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2. Ιδίως πρέπει να εξετάζουν:

α) πελάτες που διαθέτουν σημαντικά ποσά σε παίγνια κάθε είδους, όταν από τα στοιχεία που διαθέτει το καζίνο ο πελάτης δεν έχει ή δεν φαίνεται να έχει την ανάλογη οικονομική επιφάνεια και

β) περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης κερδίζει σημαντικά ποσά σε παίγνια του καζίνο και υπάρχουν ενδείξεις διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2.

2. Εφόσον τα καζίνο τηρούν μητρώο για τις πληρωμές κερδών και για την εξόφληση των μαρκών επί ονόματι πελατών, αυτά διατηρούνται τουλάχιστον επί μία πενταετία σύμφωνα με διαδικασίες οριζόμενες στις αναφερόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου αποφάσεις της αρμόδιας αρχής των καζίνο. Τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα σε ελέγχους της αρμόδιας αρχής και της Επιτροπής.

3. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και στα καζίνο που λειτουργούν σε πλοία με ελληνική σημαία.

4. Με αποφάσεις της αρμόδιας αρχής εξειδικεύονται τα αναφερόμενα στις παραπάνω παραγράφους μέτρα και οι λοιπές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων καζίνο που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 17
Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια
ως προς τον πελάτη

1. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12 της παραγράφου 1 του άρθρου 13 και της παραγράφου 1 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις όταν ο πελάτης είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και το ίδρυμα ή ο οργανισμός που εδρεύει στην τρίτη χώρα τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις αυτές.

2. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 1 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας, όταν οι πελάτες είναι:

α) Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε μία ή περισσότερες οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 43 του ν. 3606/2007 (ΦΕΚ195 Α'), ή της νομοθεσίας άλλου κράτους - μέλους, συμβατής με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ (L145/30.4.2004),

β) εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α') και εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διέπονται από διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους της έδρας τους που είναι συμβατές με τις διατάξεις της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ (L 375/ 31.12.1985), όπως ισχύει,

γ) ελληνική δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επιχείρηση ή οργανισμός που ανήκει κατά 51% τουλάχιστον στο Δημόσιο,

δ) δημόσιες αρχές ή δημόσιοι οργανισμοί οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

i) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτουργήμα σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο,

ii) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως γνωστή, διαφανής και καθορισμένη,

iii) οι δραστηριότητες και οι λογιστικές τους πρακτικές είναι διαφανείς,

iv) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή σε αρχές κράτους - μέλους είτε εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν την εποπτεία και τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

3. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2, τα υπόχρεα πρόσωπα φροντίζουν να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης μπορεί να εξαιρεθεί κατά την έννοια των εν λόγω παραγράφων και αποφασίζουν βάσει των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να εξειδικεύονται οι επαρκείς πληροφορίες που θα πρέπει να συγκεντρώνονται.

4. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα αντίστοιχα Υπουργεία των άλλων κρατών - μελών, τόσο για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμά ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 ή 2 του παρόντος άρθρου, όσο και όταν εκτιμά ότι πληρούνται τα τεχνικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται στο στοιχείο β' της παρ. 1 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ.

5. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 1 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας, όσον αφορά:

α) τις ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής που συνάπτονται από ασφαλιστικές εταιρείες, αν το ποσό του ασφαλιστρού ή των περιοδικών ασφαλιστρών, που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους, δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) ευρώ ή στην περίπτωση εφάπαξ καταβολής, τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ. Αν το ασφάλιστρο ή τα περιοδικά ασφάλιστρα που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους αυξηθούν έτσι ώστε να υπερβούν το όριο των χιλίων (1.000) ευρώ, απαιτείται η επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του ασφαλισμένου,

β) τα προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, για τις οποίες οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τις αποδοχές και των οποίων οι όροι δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών,

γ) τις συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης που συνάπτονται βάσει συμβάσεων εργασίας ή επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλισμένου, υπό τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς ούτε μπορεί να χρησιμεύσουν ως εγγύηση δανείου,

δ) το ηλεκτρονικό χρήμα, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3148/2003 (ΦΕΚ 136 Α') εφόσον η νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό υπόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτιστεί, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ ή εφόσον το ηλεκτρονικό υπόθεμα μπορεί να επαναφορτιστεί, το συνολικό ποσό των συναλλαγών για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ. Εάν ο κομιστής εξαργυρώσει, βάσει της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 3148/2003, ποσό χιλίων (1.000) ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος, απαιτείται η επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητάς του.

6. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να καθορίζουν τις λεπτομέρειες και τα κριτήρια προσδιορισμού των αλλοδαπών χρηματοπιστωτικών οργανισμών της παραγράφου 1 και των δημόσιων αρχών του στοιχείου δ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 18

Μη αξιόπιστες τρίτες χώρες

Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα υπόχρεα πρόσωπα απαγορεύεται να εφαρμόζουν την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 και του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 17, τα οποία εδρεύουν στην τρίτη χώρα που αναφέρεται στην ως άνω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 19

Μέτρα Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη

Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, επιπλέον των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 13 και στην παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν στις περιπτώσεις που εκτιμούν ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος:

α) να εφαρμόζουν με συνέπεια και αποτελεσματικότητα τα μέτρα που ορίζονται στα άρθρα 20, 21 και 22, στις αναφερόμενες στα άρθρα αυτά περιπτώσεις,

β) να λαμβάνουν κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που αποφασίζει η αρμόδια αρχή τους για την αποτροπή των αδικημάτων του άρθρου 2, συμπεριλαμβανομένης της επιμελούς εξέτασης του συνολικού χαρτοφυλακίου του πελάτη, του πραγματικού δικαιούχου, του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης, των συγγενών, συζύγων, συντρόφων και στενών συνεργατών των ανωτέρω τουλάχιστον κατά τα τρία τελευταία έτη.

Άρθρο 20

Συναλλαγές χωρίς τη φυσική παρουσία του πελάτη Κίνδυνοι από νέα προϊόντα και τεχνολογίες

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν ειδικά και κατάλληλα μέτρα προς αντιστάθμιση του υψηλότερου κινδύνου που παρουσιάζουν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η ταυτότητά του, ιδίως εφαρμόζοντας ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) διασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του πελάτη επαληθεύεται με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες,

β) λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα για τον έλεγχο ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαιτούν επιβεβαιωτική πιστοποίηση από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

γ) διασφαλίζουν ότι η πρώτη πληρωμή στο πλαίσιο των συναλλαγών πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επί ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών εξειδικεύονται τα μέτρα της παρούσας παραγράφου και καθορίζονται διαδικασίες για την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε προϊόν ή συναλλαγή που ενδέχεται να ευνοήσει την ανωνυμία και η οποία από τη φύση της ή από στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με σχέδια διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή αυτού του κινδύνου.

3. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε τα υπόχρεα πρόσωπα να εφαρμόζουν οργανωτικές, λειτουργικές και τεχνολογικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν από τις τεχνολογικές εξελίξεις ή από νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα.

Άρθρο 21

Διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης

1. Στις διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από τρίτες χώρες, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν:

α) να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης για να κατανοήσουν πλήρως το είδος και τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας που ασκείται επί αυτού,

β) να αξιολογούν τους ελέγχους του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) να εξασφαλίζουν την έγκριση ανώτερων διοικητικών στελεχών πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης,

δ) να διευκρινίζουν με σαφή τρόπο τις δικές τους αρμοδιότητες και αυτές του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης, στα πλαίσια της σύμβασης τραπεζικής ανταπόκρισης,

ε) στους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης, να διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και εφαρμόζει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν πρόσβαση στους λογαριασμούς του πιστωτικού ιδρύματος και ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης μπορεί να παράσχει χωρίς καθυστέρηση στοιχεία και δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, κατόπιν αιτήματος του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονικές τράπεζες. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους και δύνата να ορίζει ποιες από τις υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να τηρούνται και για τις σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 22

Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού, στα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα περιλαμβάνονται:

α) Οι αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί και οι υφυπουργοί,

β) τα μέλη κοινοβουλίων,

γ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων,

δ) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,

ε) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,

στ) οι πρεσβευτές και οι επιτετραμμένοι διπλωμάτες,

ζ) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,

η) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία γ' έως η' δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

2. Οι κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία β' έως ζ' της παραγράφου 1, περιλαμβάνουν και τα λειτουργήματα που ασκούνται σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, στους «άμεσους στενούς συγγενείς» περιλαμβάνονται:

α) ο (η) σύζυγος,

β) κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος(-η) με τον (την) σύζυγο,

γ) τα φυσικά ή θετά παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους,

δ) οι γονείς.

4. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, στα «πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες» περιλαμβάνονται:

α) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος

νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων με πρόσωπο αναφερόμενο στην παράγραφο 1, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση,

β) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι μόνος πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς όφελος προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, το πρόσωπο που παύει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα κατά την έννοια της παραγράφου 1 για περίοδο ενός έτους δεν θεωρείται υποχρεωτικά από τα υπόχρεα πρόσωπα ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο.

6. Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν:

α) να εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, για να καθορίζουν εάν ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο,

β) να εξασφαλίζουν την έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με τους πελάτες αυτούς,

γ) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων στα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή,

δ) να διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

7. Οι αρμόδιες αρχές δύνάται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τον τρόπο εφαρμογής των ανωτέρω υποχρεώσεων.

8. Στα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα δεν περιλαμβάνονται τα πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα. Στα πρόσωπα αυτά εφαρμόζονται μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ

Άρθρο 23

Επιλέξιμα τρίτα μέρη και υποχρεώσεις τους

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου μπορούν να βασίζονται σε τρίτους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα εδάφια α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 13. Τα τρίτα μέρη πρέπει να έχουν ως πελάτη αυτόν που συστήνουν ή εισάγουν στο υπόχρεο πρόσωπο και να ασκούν διαρκώς τη δέουσα επιμέλεια που προβλέπει ο παρών νόμος. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων του υπόχρεου προσώπου εξακολουθεί να βαρύνει το πρόσωπο το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως τρίτα μέρη θεωρούνται:

α) τα πιστωτικά ιδρύματα,

β) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,

γ) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

δ) οι ασφαλιστικές εταιρείες του στοιχείου ιγ' της παρ. 3 του άρθρου 4, μόνο ως προς τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές του στοιχείου ιδ' της παρ. 3 του

άρθρου 4, που εδρεύουν σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.). Σε κάθε περίπτωση το πρόσωπο που βασίζεται σε τρίτο μέρος οφείλει να πιστοποιήσει την ταυτότητα του πελάτη, τυχόν τρίτου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου.

3. Τα πρόσωπα που στηρίζονται σε τρίτο μέρος πρέπει να διασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος, εάν του ζητηθεί:

α) έχει άμεσα διαθέσιμη κάθε πληροφορία που αποκτά, εφαρμόζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για τον πελάτη, τυχόν τρίτο για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και τον πραγματικό δικαιούχο,

β) παρέχει άμεσα, κατόπιν αίτησης, κάθε αντίγραφο της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των ανωτέρω προσώπων, που έχει αποκτήσει κατά την εφαρμογή των στειρών δέουσας επιμέλειας.

4. Εάν διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο η επιχειρηματική σχέση του τρίτου μέρους με τον πελάτη, το υπόχρεο πρόσωπο προβαίνει σε επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη και εφαρμόζει όλα τα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

5. Τα υπόχρεα πρόσωπα που μπορούν να βασίζονται σε τρίτο μέρος είναι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Οι αρμόδιες αρχές των άλλων υπόχρεων φυσικών ή νομικών προσώπων δύναται με αποφάσεις τους να ορίζουν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εποπτευόμενα από αυτές πρόσωπα θα δύνανται να βασίζονται σε τρίτο μέρος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 24

Καθεστώς τρίτων χωρών

1. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή ενημερώνει τα άλλα κράτη - μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμά ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις του στοιχείου β' της παρ. 1 του άρθρου 16 της Οδηγίας 2005/60/EK. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ενημερώνεται από τα άλλα κράτη - μέλη για εκτιμήσεις τους ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις του ανωτέρω άρθρου της Οδηγίας 2005/60/EK και ενημερώνει σχετικώς τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες διαβιβάζουν τις ανωτέρω πληροφορίες στα υπόχρεα πρόσωπα, με οδηγίες για τον τρόπο διαχείρισης αυτών των πληροφοριών. Οι ως άνω εκτιμήσεις των άλλων κρατών - μελών δεν είναι δεσμευτικές.

2. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/EK, απαγορεύεται στα υπόχρεα πρόσωπα να βασίζονται σε τρίτα μέρη από την εμπλεκόμενη τρίτη χώρα για την εκτέλεση των απαιτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 23. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων.

Άρθρο 25

Εξαιρέσεις και αποφάσεις αρμόδιων αρχών

1. Το άρθρο 23 δεν εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσώπευσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, δυνάμει της συμβατικής ρύθμισης, ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντι-

πρόσωπος πρέπει να θεωρείται τμήμα του υπόχρεου προσώπου.

2. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 26

Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα και οι υπάλληλοί τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, οφείλουν:

α) να ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή, με δική τους πρωτοβουλία, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

β) να παρέχουν αμελλητί στην Επιτροπή, στην αρμόδια αρχή τους και σε άλλες δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατόπιν αιτήματος αυτών, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα στοιχεία ε', στ' και ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου όσον αφορά στις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

3. Τα υποκαταστήματα και γραφεία αντιπροσωπείας ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών που λειτουργούν σε άλλη χώρα, διαβιβάζουν τις πληροφορίες της παραγράφου 1 στην αντίστοιχη με την Επιτροπή αλλοδαπή υπηρεσία ή μονάδα ή αρχή και στη μητρική τους εταιρεία, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 32.

4. Η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους υποβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 27

Συναλλαγές υψηλού κινδύνου - Αποφυγή συναλλαγών

1. Στις συναλλαγές υψηλού κινδύνου της περιπτώσεως δ' της παρ. 1 του άρθρου 13 εφόσον έχει ορισθεί διευθυντικό στέλεχος κατά την παρ. 1 του άρθρου 44 ενημερώνεται άμεσα το στέλεχος αυτό, συντάσσεται πάντοτε ειδική έκθεση και εξετάζεται η αναγκαιότητα απότολης αναφοράς στην Επιτροπή.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, την άσκηση δραστηριοτήτων ή την παροχή υπηρεσιών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι

συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2. Αν όμως η αποφυγή της διενέργειας, της άσκησης ή της παροχής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίκαιη των πελατών, των πραγματικών δικαιούχων ή των προσώπων για λογαριασμό των οποίων ενεργούν οι πελάτες, τα ως άνω υπόχρεα πρόσωπα εκτελούν τις συναλλαγές, ασκούν τις δραστηριότητες ή παρέχουν τις υπηρεσίες, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την Επιτροπή.

Άρθρο 28

Υποχρέωση αναφοράς των αρμόδιων αρχών και διαχειριστών αγορών

1. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή αν κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν σε υπόχρεα πρόσωπα πληροφορηθούν ή διαπιστώσουν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο γεγονότα που μπορεί να συνδέονται με αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

2. Οι διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς και διαδικασίες για τον άμεσο εντοπισμό και αποτροπή πιθανών περιπτώσεων απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 και να αναφέρουν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν αποχρώσεις ενδείξεις για απόπειρα ή διάπραξη των ανωτέρω αδικημάτων, γνωστοποιώντας όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία και παρέχοντας κάθε αναγκαία βοήθεια για τη διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων. Στις ανωτέρω αγορές περιλαμβάνονται η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.), τα σύμφωνα με τον ν. 3606/2007 (ΦΕΚ 195 Α') Πολυμερή Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων και οι εσωτερικοποιημένες αγορές τέτοιων μέσων που λειτουργούν εντός πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

3. Οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τις αγορές της παραγράφου 2 λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των διαχειριστών αγορών προς τις υποχρεώσεις τους, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων τους και της επαρκούς κατάρτισης των υπαλλήλων τους.

Άρθρο 29

Υποβολή αναφορών για φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα

Ειδικά για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, ορίζεται η εξής διαδικασία:

α. Η ΥΠ.Ε.Ε. είναι αρμόδια για την παραπομπή στη δικαιοσύνη υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή και για υποθέσεις που υπάγονται στις λοιπές αρμοδιότητές της, εφόσον έχει συντάξει τη σχετική πορισματική αναφορά. Η αναφορά υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα με άμεση ενημέρωση της Διεύθυνσης Ειδικών Οικονομικών Υποθέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΥΠ.Ε.Ε. και της Επιτροπής. Η ΥΠ.Ε.Ε. δύναται να αναφέρει στην Επιτροπή υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει συντάξει πορισματική αναφορά και να συνεργασθεί με αυτή, ακόμη και με κοινές έρευνες σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας.

β. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), τα περιφερειακά και διαπεριφερειακά ελεγκτικά κέντρα και οι τελωνειακές αρχές, όταν επιλαμβάνονται των ανωτέρω υποθέσεων, υποβάλλουν αναφορές στην Επιτροπή και στην ΥΠ.Ε.Ε. μέσω των αντίστοιχων Γενικών Διευθύνσεων Φορολογικών Ελέγχων και Τελωνείων.

γ. Τα υπόχρεα πρόσωπα υποβάλλουν αναφορές ύποπτων συναλλαγών που ενδέχεται να σχετίζονται με τα ανωτέρω αδικήματα στην Επιτροπή, πλην των δικηγόρων που δύνανται να υποβάλλουν αναφορές στην ειδική επιτροπή του άρθρου 34.

Άρθρο 30

Μέτρα προστασίας των αναφερόντων

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης ή με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να ορίζονται μέτρα για την προστασία των υπαλλήλων των υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπόχρεων φυσικών προσώπων, οι οποίοι αναφέρουν τις υπόνοιές τους για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2, είτε εσωτερικά είτε στην Επιτροπή είτε στον εισαγγελέα, από την έκθεσή τους σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες.

Άρθρο 31

Απαγόρευση γνωστοποίησης

Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη τους και τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν αρμοδίως ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται ή πρόκειται να διεξαχθεί έρευνα για αδικήματα του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τους υπαλλήλους της Επιτροπής, για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των αρμόδιων αρχών και για άλλους δημόσιους υπαλλήλους που γνωρίζουν τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου. Τα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν από πρόθεση το καθήκον εχεμύθειας, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 32

Εξαίρεσεις της απαγόρευσης γνωστοποίησης

1. Η γνωστοποίηση αρμοδίως πληροφοριών αναφερόμενων στα άρθρα 26 έως 29 εντός του νομικού προσώπου ή προς την Επιτροπή ή προς τον εισαγγελέα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 31 πρόσωπα δεν αποτελεί παράβαση του εν λόγω άρθρου ή άλλης τυχόν νομοθετικής, κανονιστικής, διοικητικής ή συμβατικής απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα ή για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, εκτός αν αυτά ενήργησαν κακόβουλα.

2. Η απαγόρευση του άρθρου 31 δεν εμποδίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο, όπως ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4. Το ίδιο ισχύει και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα και αντίστοιχων ιδρυμάτων και οργανισμών που εδρεύουν σε τρίτη χώρα και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό

όμιλο με τα ελληνικά ιδρύματα ή οργανισμούς, εφόσον η τρίτη χώρα επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του παρόντος νόμου και τα ανωτέρω ιδρύματα ή οργανισμοί που εδρεύουν σε αυτήν τελούν υπό εποπτεία για τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις αυτές.

3. Η απαγόρευση του άρθρου 31 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων των στοιχείων ε', στ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 5, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα και των αντίστοιχων προσώπων που είναι υπήκοοι κράτους - μέλους ή τρίτου κράτους που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που θεσπίζει ο παρών νόμος, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου, χρηματοπιστωτικού ομίλου ή δικτύου. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «δίκτυο» νοείται η ευρύτερη δομή στην οποία υπάγονται τα νομικά πρόσωπα και η οποία έχει κοινή κυριότητα ή διαχείριση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των νομικών προσώπων.

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα των στοιχείων α', β', ε', στ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 5 που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα δύνανται να ανταλλάσσουν, με πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με αυτά, πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο πελάτη και τις ίδιες συναλλαγές ή δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν δύο ή περισσότερα από τα ανωτέρω πρόσωπα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των προαναφερθέντων ημεδαπών υπόχρεων προσώπων με ίδια κατηγορίας ή επαγγελματικού κλάδου νομικά ή φυσικά πρόσωπα που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους αντίστοιχα σε άλλο κράτος - μέλος ή σε τρίτη χώρα επιβάλλουσα υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του παρόντος νόμου, εφόσον τα ανωτέρω αλλοδαπά πρόσωπα ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με τα αντίστοιχα ημεδαπά υπόχρεα πρόσωπα και υπόκεινται σε τουλάχιστον ισοδύναμες υποχρεώσεις σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τις υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται τα ημεδαπά πρόσωπα. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων του άρθρου 2.

5. Δικηγόροι ή συμβολαιογράφοι που επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα δεν παραβαίνουν τη διάταξη του άρθρου 31.

6. Με απόφαση των αρμόδιων αρχών δύναται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και οι προϋποθέσεις ανταλλαγής πληροφοριών.

Άρθρο 33

Μη αξιόπιστες τρίτες χώρες

Εάν εκδοθεί απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, απαγορεύεται η διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ των αναφερόμενων στις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου υπόχρεων νομικών και φυσικών προσώπων και των αντίστοιχων νομικών ή φυσικών προσώπων που εδρεύουν, λειτουργούν ή ασκούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα στην αναφερόμενη στην απόφαση τρίτη χώρα.

Άρθρο 34

Επιτροπή δικηγόρων

Συνιστάται Επιτροπή δικηγόρων, η οποία απαρτίζεται από πέντε μέλη, οριζόμενα με τριετή θητεία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Επιτροπή αυτή λαμβάνει τις αναφορές των δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθεις δραστηριότητες ή συναλλαγές, ελέγχει αν υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της ανωτέρω Ολομέλειας, ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής, ο τρόπος διαβίβασης των αναφορών των δικηγόρων όλης της Επικράτειας στην Επιτροπή, καθώς και η διαδικασία συνεργασίας και επικοινωνίας της με την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 35

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν σε κάθε έρευνα ή διερεύνηση ενδεχόμενης απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 από την Επιτροπή, από την αρμόδια αρχή τους ή κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών:

α) τα στοιχεία πιστοποίησης της ταυτότητας του πελάτη και επαλήθευσής τους, κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη,

β) τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τα φωτοαντίγραφα εγγράφων με βάση τα οποία έγινε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, και πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση της κάθε συναλλαγής,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Επιτροπή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης του πελάτη που σχετίζεται με τις ως άνω υποθέσεις,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά δύναται να προσδιορίζονται από τις αρμόδιες αρχές.

2. Όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στα εδάφια α', β', γ' και δ' της παρ. 1 φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, για το αναφερόμενο στα εδάφια αυτά χρονικό διάστημα, εκτός αν επιβάλλεται από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης η φύλαξή τους επί μακρότερο χρονικό διάστημα.

3. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπο-

ρεί να ανταποκρίνεται χωρίς καθυστέρηση σε αίτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής για την αναδρομική απεικόνιση της σειράς συναλλαγών.

Άρθρο 36

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από θυγατρικές και υποκαταστήματα σε άλλες χώρες

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν στις θυγατρικές τους εταιρείες, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 και στα υποκαταστήματά τους σε άλλο κράτος, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 35 όσον αφορά στη φύλαξη αρχείων και στοιχείων. Όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των μέτρων, πλήρως ή μερικώς, τα ανωτέρω πρόσωπα ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

2. Η Κεντρική Συντονιστική Αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει, πλήρως ή μερικώς, την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 35.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά το άρθρο 35, να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2. Οι σχετικές αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τα πρόσθετα αυτά μέτρα.

Άρθρο 37

Εφαρμογή διαδικασιών και συστημάτων

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εφαρμόζουν διαδικασίες και συστήματα ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται πλήρως και ταχέως σε αίτημα ή ερώτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής τους ή άλλων αρμοδίων δημόσιων αρχών, ως προς το εάν διατηρούν ή είχαν διατηρήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης και για κάθε σχετική συναλλαγή.

2. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών υπόχρεων προσώπων, άλλων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, δύνανται να εξειδικεύονται κατά περίπτωση υποχρεώσεις αυτών των υπόχρεων προσώπων αντίστοιχες με εκείνες της παραγράφου 1.

Άρθρο 38

Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές

1. Όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών και φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνει η Κεντρική Συντονιστική Αρχή ανά ημερολογιακό εξάμηνο.

2. Οι στατιστικές αυτές καλύπτουν τουλάχιστον:

α) τον αριθμό των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, την κατηγοριοποίηση αυτών των αναφορών ανάλογα με τους αποστέλλοντες, τον αριθμό των πορισμάτων που υποβλήθηκαν στον Εισαγγελέα και των υποθέσεων που τέθηκαν στο αρχείο, καθώς και στοιχεία από τη διεθνή συνεργασία της Επιτροπής με αλλοδαπές αντίστοιχες αρχές,

β) τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στοιχείων του άρθρου 39,

γ) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 6 και περιλαμβάνονται στις εξαμηνιαίες εκθέσεις των αρμόδιων αρχών,

δ) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στις κανονιστικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για την επαρκή ενημέρωση του κοινού.

Άρθρο 39

Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις για αδικήματα του άρθρου 2, οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν και των προσώπων που διώχθηκαν, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα τυχόν δημουθέντα ή κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται επίσης η διαδικασία παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των αναφορών που υποβάλλει η Επιτροπή στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

2. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης μεριμνούν επίσης για τη συλλογή, καταχώρηση και επεξεργασία ανάλογων με τα ως άνω στοιχείων για τις σημαντικότερες κατηγορίες των βασικών αδικημάτων, ζητώντας πληροφορίες από γραμματείες Εισαγγελιών και Δικαστηρίων και από αστυνομικές υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 40

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως

1. Η Εισαγγελική αρχή και ο ανακριτής δύνανται, κατά τη διάρκεια της έρευνας από την Επιτροπή οποιασδήποτε υποθέσεως, να ζητούν πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως. Μετά το πέρας της έρευνας και τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, δύνανται να ζητούν στοιχεία για την υπόθεση αυτή ή την υποβολή ολόκληρου του φακέλου της υπόθεσης.

2. Η Επιτροπή δύναται να διαβιβάζει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως προς τις αρμόδιες αρχές, τις Εισαγγελικές Αρχές, την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, την αρμόδια Υπηρεσία του Λιμενικού Σώματος και τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Ελληνικής Αστυνομίας, όπως οι τελευταίες προσδιορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται χρήσιμες για το ερευνητικό έργο των ανωτέρω φορέων και την εκπλήρωση των νόμιμων

καθηκόντων τους. Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται είτε με πρωτοβουλία της Επιτροπής, είτε ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα των ανωτέρω φορέων με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η Επιτροπή δύναται να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήχθησαν από τους ανωτέρω φορείς, πλην των εισαγγελικών και ανακριτικών αρχών, με βάση τις διαβιβασθείσες πληροφορίες της παραγράφου 2, καθώς και κάθε πληροφορία που προβλέπεται από το άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

4. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ανταλλάσσουν εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και αλληλοενημερώνονται για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Με διμερή ή πολυμερή μηνμόνια συνεργασίας δύνανται να εξειδικεύονται οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες της ως άνω ανταλλαγής πληροφοριών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως μεταξύ της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών, των φορολογικών και τελωνειακών αρχών, καθώς και της ΥΠ.Ε.Ε., για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι διαδικασίες και το αντικείμενο ανταλλαγής πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως μεταξύ της Επιτροπής και των αρμοδίων αρχών αφ' ενός και των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και της αρμόδιας Υπηρεσίας του Λιμενικού Σώματος αφ' ετέρου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

7. Οι φορείς των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου δύνανται να διενεργούν κοινούς ελέγχους για υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

8. Στις πληροφορίες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο περιλαμβάνονται και πληροφορίες που αποκτώνται από τους διαβιβάζοντες ή ανταλλάσσοντες αυτές φορείς, μέσω της διεθνούς συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές αρχές ή φορείς, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις αυτής της συνεργασίας.

9. Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων αυτού του νόμου, ως πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως νοούνται οι αφορώσες στην επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική συμπεριφορά νομικών ή φυσικών προσώπων, τα στοιχεία των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους, τα φορολογικά στοιχεία τους και πληροφορίες σχετιζόμενες με ποινικά αδικήματα και φορολογικές, τελωνειακές ή άλλες διοικητικές παραβάσεις.

Άρθρο 41

Εσωτερικές διαδικασίες

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την αναφορά ύποπτων συναλλαγών, τη φύλαξη αρχείων, τον εσωτερικό έλεγχο, την αξι-

ολόγηση κινδύνου, την συνεχή εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης και την εσωτερική επικοινωνία, ώστε να προλαμβάνουν και να εμποδίζουν συναλλαγές και δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μεριμνούν ώστε οι διατάξεις του παρόντος νόμου να εφαρμόζονται και στις θυγατρικές εταιρείες, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4, εφόσον αυτές είναι υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και στα υποκαταστήματα και στα γραφεία αντιπροσωπείας τους στο εξωτερικό, εκτός αν αυτό απαγορεύεται, πλήρως ή μερικώς, από τη σχετική αλλοδαπή νομοθεσία, οπότε ενημερώνουν την Επιτροπή, την αρμόδια αρχή τους και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζουν το αυστηρότερο δίκαιο μεταξύ του ελληνικού και αυτού της χώρας υποδοχής, στην έκταση που αυτό επιτρέπεται από το δίκαιο της χώρας υποδοχής.

3. Οι αρμόδιες αρχές υπόχρεων προσώπων, άλλων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, δύνανται να εξειδικεύουν με αποφάσεις τους τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 6 και ιδίως τη διάκριση μεταξύ υπόχρεων νομικών προσώπων και υπόχρεων φυσικών προσώπων.

Άρθρο 42

Κατάρτιση και εκπαίδευση

Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων του παρόντος νόμου και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των αρμόδιων υπαλλήλων σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης, τα οποία τους βοηθούν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που τυχόν συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2 και τους εκπαιδεύουν να ενεργούν σωστά σε τέτοιες περιπτώσεις.

Άρθρο 43

Προϋποθέσεις σύστασης, λειτουργίας και εγγραφής σε μητρώο

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που διέπουν τα της χορήγησης άδειας σύστασης, λειτουργίας ή εγγραφής σε μητρώο, οι αρμόδιες αρχές αρνούνται τη χορήγηση αδειών σύστασης ή λειτουργίας ή εγγραφής σε μητρώο στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, εάν δεν έχουν πειστεί ότι τα πρόσωπα που κατέχουν σημαντικό ποσοστό του κεφαλαίου ή ελέγχουν ή πράγματι διευθύνουν ή θα διευθύνουν τις επιχειρήσεις των προσώπων αυτών ή οι πραγματικοί δικαιούχοι τους είναι κατάλληλα και έντιμα πρόσωπα.

2. Τα γραφεία πληρωμών και εμβασμάτων που προβλέπονται στην Οδηγία 2007/64/EK για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά πρέπει να λαμβάνουν άδεια λειτουργίας, να εγγράφονται σε μητρώο και να εποπτεύονται από αρμόδια αρχή για να μπορούν να διενεργούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους.

Άρθρο 44

Αρμόδια στελέχη

Υποχρεώσεις χρηματοπιστωτικών ομίλων

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει να ορίσει ένα διευθυντικό στέλεχος, στο

οποίο τα άλλα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι θα αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 και κάθε γεγονός του οποίου λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στο διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμμερίζεται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμμερίζεται τις υπόνοιες του αναφέροντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος. Ο τελευταίος ενημερώνει σχετικά, τηλεφωνικώς ή με εμπιστευτικό έγγραφο ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο, την Επιτροπή παρέχοντάς της συγχρόνως κάθε χρήσιμη πληροφορία ή στοιχείο, αν μετά από την εξέταση που πραγματοποιεί κρίνει ότι οι πληροφορίες και τα υπάρχοντα στοιχεία δικαιολογούν την αναφορά. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και σε άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτουν οι σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

2. Κάθε χρηματοπιστωτικός όμιλος ορίζει ένα διευθυντικό στέλεχος, από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου, ως συντονιστή για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο το στέλεχος αυτό συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τα διευθυντικά στελέχη των επί μέρους εταιρειών του ομίλου, που ορίζονται στην παράγραφο 1, λαμβάνει γνώση των τυχόν αναφορών τους προς την Επιτροπή και δύναται να υποβάλει αναφορές σε αυτήν και ο ίδιος, παρέχοντας στοιχεία από όλες τις εταιρείες του ομίλου.

Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τη μεγαλύτερη εταιρεία κάθε ομίλου δύναται να προσδιορίζονται διαδικασίες και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν οι όμιλοι και οι εταιρείες κάθε ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο 45 Ποινικές κυρώσεις

1.α. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

β. Ο υπαίτιος των πράξεων του προηγούμενου στοιχείου α΄ τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου ή αν το βασικό αδίκημα περιλαμβάνεται στα αδικήματα των στοιχείων γ΄, δ΄ και ε΄ του άρθρου 3 του παρόντος, ακόμη και αν για αυτά προβλέπεται ποινή φυλάκισης.

γ. Ο υπαίτιος των πράξεων του στοιχείου α΄ τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αν ασκεί τέτοιου είδους

δραστηριότητες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή ομάδας.

δ. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή όποιο άλλο υπόχρεο προς αναφορά ύποπτων συναλλαγών πρόσωπο παραλείπει από πρόθεση να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουσιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων και κανόνων, εφόσον για την πράξη του δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.

ε. Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων (αυτουργού και συμμετόχων) για τις πράξεις των στοιχείων α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου αυτής, εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος.

στ. Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση, ο υπαίτιος αυτού τιμωρείται για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων, που δεν είναι συμμετέχων στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και του β΄ βαθμού ή σύζυγος, θετός γονέας ή θετό τέκνο του υπαίτιου του βασικού αδικήματος.

ζ. Αν εχώρησε καταδίκη του υπαίτιου για βασικό αδίκημα, η τυχόν ποινή κατ' αυτού ή τρίτου από τους αναφερόμενους στο δεύτερο εδάφιο του στοιχείου στ΄ για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που προέκυψαν από το ίδιο βασικό αδίκημα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για την τέλεση του βασικού αδικήματος.

η. Οι διατάξεις των στοιχείων στ΄ και ζ΄ δεν ισχύουν στις περιπτώσεις του στοιχείου γ΄ και στα βασικά αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση β΄ του παρόντος άρθρου.

θ. Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση και τα προκύψαντα έσοδα δεν υπερβαίνουν το ποσόν των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι φυλάκιση έως δύο ετών. Αν στην περίπτωση αυτή συντρέχουν στο πρόσωπο του υπαίτιου του βασικού αδικήματος ή τρίτου οι περιπτώσεις του στοιχείου γ΄, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων είναι φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

2. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτει ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαίτιου για το βασικό αδίκημα.

3. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαίτιου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο

προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, αίρεται το αξιόποιο ή κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις νομιμοποίησης εσόδων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποιο εξαλείφθηκε λόγω παραγραφής.

4. Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου προβλέπεται αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και χρηματική ποινή, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 περίπτωση ε΄ του Ποινικού Κώδικα.

5. Τα κακουργήματα που προβλέπονται στο άρθρο 2 δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων.

Άρθρο 46

Δήμευση περιουσιακών στοιχείων

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 ή που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από προϊόν τέτοιων αδικημάτων ή τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση αποδόσεώς τους στον ιδιοκτήτη κατά την παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ., δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά το χρόνο κτήσεως αυτών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων.

2. Σε περίπτωση που η περιουσία ή το προϊόν κατά την παράγραφο 1 δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται υπό τους όρους της παραγράφου 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος κατά το χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και χρηματική ποινή μέχρι του ποσού της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος.

3. Δήμευση διατάσσεται και όταν δεν ασκήθηκε δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικώς ή κηρύχθηκε απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές η δήμευση διατάσσεται με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου ή με απόφαση του δικαστηρίου που παύει ή κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη και αν δεν ασκήθηκε δίωξη, με βούλευμα του κατά τόπον αρμόδιου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Οι διατάξεις του άρθρου 492 και της παρ. 3 του άρθρου 504 Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

4. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που διατάχθηκε δήμευση κατά της περιουσίας τρίτου, ο οποίος δεν συμμετέσχε στη δίκη ούτε κλητεύθηκε σε αυτήν.

Άρθρο 47

Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον

των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε ποινή καθέρξεως για αδίκημα των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα των άρθρων 2 και 3 έστω και αν δεν ασκήθηκε για το αδίκημα αυτό δίωξη, λόγω θανάτου του υπαιτίου, ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μεταβιβάστηκε σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζητήσεως της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ' ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή θετό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα αν κατά το χρόνο που απέκτησε γνώριζε την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 48

Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων

1. Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 μπορεί ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιοδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, η απαγόρευση της κίνησης των λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του ανοίγματος των θυρίδων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 44 ή στον διευθυντή του υποκαταστήματος του τόπου όπου εδρεύει ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας επιδίδεται και στον τρίτο.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστω-

τικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλευματος. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μπορεί ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση εκθέσεως κατασχέσεως, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου αυτής. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στο βιβλίο του υποθηκοφυλακείου μετά την εγγραφή της πιο πάνω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου.

4. Ο κατηγορούμενος, ο ύποπτος τέλεσης αξιόποινης πράξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή ή την ανάκληση του βουλευματος, με αίτηση που απευθύνεται προς το δικαστικό συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι ημέρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης ή του βουλευματος. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχει ο ανακριτής. Κατά του βουλευματος του συμβουλίου επιτρέπεται έφεση από τα ανωτέρω πρόσωπα και τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή Εφετών ενώπιον του συμβουλίου Εφετών το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Η υποβολή της αίτησης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διάταξης ή του βουλευματος. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλείται αν προκύψουν νέα στοιχεία.

5. Στην περίπτωση που διεξάγεται από την Επιτροπή έρευνα ή ποινική προκαταρκτική εξέταση κατά την παρ. 11 του άρθρου 7, η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή το άνοιγμα θυρίδων ή η απαγόρευση μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε άλλου περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο ή το μέλος της Επιτροπής που επιβλέπει την έρευνα στην πρώτη περίπτωση και από τον Πρόεδρο στη δεύτερη περίπτωση, με τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου. Και στις δύο περιπτώσεις τα σχετικά με τη δέσμευση στοιχεία μαζί με το φάκελο της υπόθεσης διαβιβάζονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Η διαβίβαση των πιο πάνω στοιχείων στον εισαγγελέα δεν παρακωλύει τη συνέχιση της έρευνας από την Επιτροπή. Το πρόσωπο που βλάπτεται από την παραπάνω δέσμευση έχει τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Τα ίδια δικαιώματα έχει ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών και ο Εισαγγελέας Εφετών. Στις ως άνω περιπτώσεις, μετά την έκδοση τελεσίδικου βου-

λεύματος επί της αιτήσεως για άρση της δεσμεύσεως, ο εισαγγελέας εάν κρίνει ότι η έρευνα της υπόθεσης δεν έχει ολοκληρωθεί μπορεί είτε να επιστρέψει τη δικογραφία στην Επιτροπή είτε να συνεχίσει ο ίδιος την έρευνα.

6. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου οι αιτούντες μπορούν να αμφισβητήσουν μόνο τη συνδρομή των προϋποθέσεων της δέσμευσης ή της απαγόρευσης.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.

Άρθρο 49

Εφαρμογή κυρώσεων επιβαλλόμενων από διεθνείς οργανισμούς

Όταν για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας επιβάλλεται η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων κρατών, νομικών προσώπων ή νομικών σχημάτων και φυσικών προσώπων με αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των οργάνων του ή με Κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακολουθείται η εξής διαδικασία μετά από την ένταξη των ανωτέρω αποφάσεων ή Κανονισμών στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις:

α) Οι ανωτέρω αποφάσεις και Κανονισμοί διαβιβάζονται άμεσα, μετά την έκδοσή τους, από τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών, στην Επιτροπή του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

β) Η Επιτροπή ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τις ανωτέρω αποφάσεις και Κανονισμούς και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των αναφερόμενων φυσικών και νομικών προσώπων.

γ) Η Επιτροπή δύναται να διαβιβάσει τις σχετικές πληροφορίες και σε άλλα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 του παρόντος νόμου, αν εκτιμά ότι είναι πιθανόν να εντοπίσουν σχετικά περιουσιακά στοιχεία.

δ) Όταν η Επιτροπή πληροφορηθεί την ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων, ενημερώνει άμεσα τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής) παρέχοντας κάθε σχετική πληροφορία.

ε) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών επιβάλλει με απόφασή του τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των κατανομαζόμενων στις παραπάνω αποφάσεις και Κανονισμούς φυσικών και νομικών προσώπων, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και του ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων, την απαγόρευση παροχής χρηματοπιστωτικών ή επενδυτικών υπηρεσιών στα πρόσωπα αυτά και κάθε άλλο προβλεπόμενο στις αποφάσεις και τους Κανονισμούς μέτρο. Η απόφαση αυτή επιδίδεται στα παραπάνω πρόσωπα.

στ) Το πρόσωπο του οποίου δεσμεύθηκαν περιουσιακά στοιχεία δικαιούται να προσβάλει τη σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από της επιδόσεως της ανωτέρω απόφασης. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 48 του παρόντος εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

ζ) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να χορηγήσει κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερόμενων προσώπων, ειδική άδεια για την αποδέσμευση ή χρησιμοποίηση του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν, για τους λόγους και με τη διαδικασία που αναφέρονται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. ή στους Κανονισμούς του Συμβουλίου της Ε.Ε..

Άρθρο 50

Πρόσβαση δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία

Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης, ανάκρισης ή δίκης για αδικήματα των άρθρων 2 και 3 επιτρέπεται στον εισαγγελέα, τον ανακριτή και το δικαστήριο να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων, τα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις τηρούν τα υπόχρεα πρόσωπα και να επισυνάπτουν στη δικογραφία μόνο απόσπασμα των βιβλίων ή των στοιχείων με τις σχετικές εγγραφές που αφορούν το πρόσωπο για το οποίο διεξάγεται η έρευνα. Την ακρίβεια του αποσπάσματος βεβαιώνει ο εκπρόσωπος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο. Ο εισαγγελέας, ο ανακριτής και το δικαστήριο δικαιούνται να ελέγξουν τα βιβλία και τα στοιχεία αυτά για να διαπιστώσουν την ακρίβεια των περιεχομένων στο απόσπασμα εγγραφών ή την ύπαρξη άλλων εγγραφών που αφορούν το ως άνω πρόσωπο. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να ελέγξει μόνο την ύπαρξη των εγγραφών που ισχυρίζεται ότι το αφορούν.

Άρθρο 51

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Αν κάποια από τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 2 και 3 πραγματοποιείται με σκοπό να προσπορίσει περιουσιακό όφελος σε νομικό πρόσωπο και εφόσον ένα ή περισσότερα από τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση ή διαχειρίζονται υποθέσεις τους γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι το όφελος προέκυψε από τέτοια πράξη, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, μετά από προηγούμενη κλήτευση των υπευθύνων προς παροχή εξηγήσεων προ δέκα τουλάχιστον ημερών, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά εταιρεία, με απόφαση της αρμόδιας κατά το άρθρο 6 του παρόντος αρχής επιβάλλονται:

i) διοικητικό πρόστιμο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται από το προκύψαν όφελος,

ii) οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

iii) απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα,

iv) οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το διοικητικό πρόστιμο του στοιχείου i επιβάλλεται πάντοτε, ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια αρχή για την επιβολή των ως άνω κυρώσεων σε εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες που δεν εποπτεύονται από άλλες αρμόδιες αρχές του άρθρου 6.

β) Αν πρόκειται για άλλο μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού επιβάλλονται:

i) διοικητικό πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται με το τυχόν προκύψαν όφελος,

ii) οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv του εδαφίου α' κυρώσεις.

Ως αρμόδιος κατά περίπτωση Υπουργός θεωρείται αυτός που προϊστάται Υπουργείου που έχει τις εξής, κατά σειρά προτεραιότητας, αρμοδιότητες:

- εποπτεύει την ορθή και νόμιμη λειτουργία του νομικού προσώπου και δύναται να επιβάλει κυρώσεις,

- χορηγεί άδεια λειτουργίας,

- τηρεί μητρώα στα οποία εγγράφεται η πράξη σύστασης,

- τηρεί επαγγελματικό μητρώο στο οποίο εγγράφεται το νομικό πρόσωπο,

- χρηματοδοτεί, επιδοτεί ή παρέχει οικονομική ενίσχυση.

Οι ανωτέρω αρμοδιότητες μπορεί να ασκούνται από υπηρεσίες ή άλλους φορείς που υπάγονται ή ελέγχονται από το σχετικό Υπουργείο.

2. Εφόσον τα κατά την προηγούμενη παράγραφο πρόσωπα αγνοούσαν από αμέλεια την προέλευση της παράνομης περιουσίας ή του οφέλους, επιβάλλονται με τις ίδιες κατά τα λοιπά προϋποθέσεις, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) Στην αναφερόμενη στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 περίπτωση:

- διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ,

- οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv, για χρονικό διάστημα έως έξι μήνες.

β) Στην αναφερόμενη στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 περίπτωση:

- διοικητικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

- οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv, για χρονικό διάστημα έως έξι μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών, λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου, το ύψος των παράνομων εσόδων και του προκύψαντος οφέλους, η τυχόν υποτροπή και οι λοιπές περιστάσεις.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη και δεν επηρεάζει την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των προσώπων που ασκούν διοίκηση ή διαχειρίζονται κεφάλαια ή υποθέσεις των νομικών προσώπων.

5. Οι κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις κατά των νομικών προσώπων.

6. Οι εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές, η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων και η Επιτροπή ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές και τον Υπουργό Δικαιοσύνης για υποθέσεις

στις οποίες υπάρχει συμμετοχή νομικού προσώπου υπό την έννοια της παραγράφου 1, σε πράξεις απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3, καθώς και για τις εκδιδόμενες σχετικές δικαστικές αποφάσεις.

Άρθρο 52 Διοικητικές κυρώσεις

1. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, επιβάλλονται στις εταιρείες αυτές εφόσον παραβιάζουν τις λοιπές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού 1781/2006/ΕΚ και των κανονιστικών αποφάσεων, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων εντός τακτού χρονικού διαστήματος είτε μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω κυρώσεις, μετά από προηγούμενη κλήτευση των υπευθύνων προσώπων προς παροχή εξηγήσεων προ δέκα τουλάχιστον ημερών:

α) πρόστιμο κατά της εταιρείας από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ,

β) πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων της εταιρείας, υπαίτιων για τις παραβάσεις ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο και εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων της εταιρείας. σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

γ) απομάκρυνση από τη θέση τους για ορισμένο ή αόριστο χρόνο μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων και απαγόρευση ανάληψης άλλης σημαντικής θέσης,

δ) απαγόρευση της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων της εταιρείας, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου,

ε) σε περίπτωση σοβαρών ή/και επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας της εταιρείας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

2. Οι κυρώσεις των περιπτώσεων α' έως ε' της προηγούμενης παραγράφου είναι ανεξάρτητες από τις κυρώσεις του άρθρου 51 για τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Οι κυρώσεις αυτές αιτιολογούνται και δημοσιοποιούνται εφόσον η δημοσιοποίησή τους δεν είναι πιθανό να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στο νομικό πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση.

3. Κάθε αρμόδια αρχή που εποπτεύει εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, ορίζει με αποφάσεις της που δημοσιοποιούνται:

α) τις επί μέρους υποχρεώσεις των εταιρειών, στελεχών και υπαλλήλων τους, είτε ξεχωριστά είτε ανά κατηγορίες,

β) το βαθμό σπουδαιότητας κάθε υποχρέωσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων, με ενδεικτική αναφορά πιθανών κυρώσεων για μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις αυτές,

γ) άλλα γενικά ή ειδικά κριτήρια προσδιορισμού των κυρώσεων και επιμέτρησης της έκτασής τους, τα οποία λαμβάνει υπόψη της η αρμόδια αρχή.

4. Σε περίπτωση που υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραβαίνει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων, εφόσον ο πειθαρχικός έλεγχος αυτού ασκείται κατά τις κείμενες διατάξεις από ειδικό πειθαρχικό όργανο, η αρμόδια αρχή παραπέμπει το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο στο παραπάνω όργανο, στο οποίο διαβιβάζει και όλα τα στοιχεία της παράβασης.

5. Οι κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις κατά των αναφερόμενων υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπαλλήλων τους και των υπόχρεων φυσικών προσώπων.

6. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν και στο προηγούμενο άρθρο και επιβάλλονται από τα αναφερόμενα σε αυτά δημόσια όργανα βεβαιώνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 53 Άλλες διατάξεις

1. Η παρ. 6 του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Όποιος παρέχει πληροφορίες ή υλικά μέσα ή με οποιονδήποτε τρόπο εισπράττει, συλλέγει, διαθέτει ή διαχειρίζεται κεφάλαια υπό την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3034/2002 (ΦΕΚ 168 Α') με σκοπό να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων κατά τις παραγράφους 1, 3 και 4 είτε από εγκληματική οργάνωση είτε από μεμονωμένο τρομοκράτη τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»

2. Στη Διεύθυνση Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται Τμήμα Ε' με τίτλο «Τμήμα Εποπτείας και Ελέγχου για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», το οποίο έχει την ευθύνη για την υποστήριξη και συντονισμό των ενεργειών της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως αρμόδια αρχής για την εποπτεία των υπόχρεων προσώπων που ορίζονται στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου. Οι αρμοδιότητες της παραπάνω αρμόδιας αρχής, που αφορούν στον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και στην επιβολή των σχετικών κυρώσεων κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις η', θ' και ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 6, ασκούνται παράλληλα με το Τμήμα Ε', εφαρμοζόμενων αναλόγως όσων κατά περίπτωση ορίζονται στον παρόντα νόμο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών και τα συναφή γενικώς θέματα, και από τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (ΠΕΚ), τα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (ΔΕΚ) και τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ), που είναι αρμόδιες για το φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων. Ειδικά για την επιβολή των κυρώσεων της περίπτωσης ια' της παρ.

3 του άρθρου 6 από τις ανωτέρω ελεγκτικές υπηρεσίες, πλην της επιβολής προστίμων και διορθωτικών μέτρων, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων.

Του Τμήματος αυτού προΐσταται υπάλληλος του κλάδου Εφοριακών κατηγορίας ΠΕ και αν δεν υπάρχει, υπάλληλος κατηγορίας ΤΕ και αν δεν υπάρχει, υπάλληλος κατηγορίας ΔΕ.

Άρθρο 54

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κανονιστικές αποφάσεις και οι άλλες διοικητικές πράξεις υπουργών ή αρμόδιων αρχών του άρθρου 6 παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Όπου σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη αναφέρεται η Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α') ή η Εθνική Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του ν. 3424/2005 (ΦΕΚ 305 Α'), νοείται η Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

3. Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος καταργείται η Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 7 του ν. 2331/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3424/2005.

Άρθρο 55

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου:

α) οι διατάξεις των άρθρων από 1 έως και 8 (Κεφάλαιο Α') του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α'), όπως αυτές τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 9 και 11 του ν. 3424/2005, 17 του ν. 3472/2006 (ΦΕΚ 135 Α') και 34 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 3556/2007 (ΦΕΚ 91 Α') και ισχύουν,

β) το άρθρο 8 του ν. 2928/2001 (ΦΕΚ 141 Α'),

γ) κάθε άλλη διάταξη νόμου, προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 56

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Η σύμβαση του προηγούμενου εδαφίου διέπεται από τις κείμενες κάθε φορά διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, που ρυθμίζουν τις σχέσεις εργοδότη και εργαζόμενου στον ιδιωτικό τομέα, και της απόφασης της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα στην επιχείρηση επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή από τον Κανονισμό Εργασίας ή από οποιαδήποτε άλλη συλλογική συμφωνία ή συλλογική ρύθμιση ή επιχειρησιακή συνθήκη, ιδίως ως προς τις αποδοχές των νεοπροσλαμβανομένων, τα ρεπό, τις άδειες, τις κάθε είδους προσαυξήσεις των αποδοχών, τα επιδόματα και λοιπές παροχές, καθώς και τη διαδικασία προσλήψεων - απολύσεων.»

2. Η παράγραφος 4 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και του εποπτεύοντος την οικεία επιχείρηση Υπουργού ρυθμίζονται τα κάθε είδους ειδικότερα θέματα, τα οποία αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων κατά παρέκκλιση των τυχόν αντίθετων διατάξεων εσωτερικών κανονισμών ή οργανισμών ή επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων ή οποιωνδήποτε άλλων διατάξεων ή συμφωνιών που ισχύουν στις επιχειρήσεις αυτές ή ακόμα και επιχειρησιακής συνήθειας. Οι ρυθμίσεις της απόφασης αυτής δεν μπορεί να είναι δυσμενέστερες από τις προβλέψεις στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας ή τυχόν ισχύουσες κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Το ανώτατο ποσοστό του συνόλου των αυξήσεων που δύναται να συμφωνηθεί κατά τη σύναψη των ανωτέρω συλλογικών συμβάσεων καθορίζεται με απόφαση της διυπουργικής επιτροπής του άρθρου 10. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με κριτήρια την τρέχουσα αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή σε ετήσια βάση σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, την οικονομική κατάσταση της συγκεκριμένης επιχείρησης και τα περιθώρια του Κρατικού Προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση το ύψος του συνόλου των αποδοχών που ορίζει η διυπουργική επιτροπή δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τις αποδοχές που προβλέπουν οι εθνικές γενικές, κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.»

4. Για τις δημόσιες επιχειρήσεις επί των οποίων συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του νόμου αυτού, και οι οποίες εμφανίζουν αρνητικά οικονομικά αποτελέσματα με βάση τον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό ή επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη λειτουργία τους, η προσφυγή στον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του ν. 1876/1990 (ΦΕΚ 27 Α'), δύναται να γίνει μόνο με κοινή απόφαση εργαζομένων και επιχείρησης και μετά από σύμφωνη γνώμη της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του άρθρου 10 του ν. 3429/2005.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από την κατάθεσή του στη Βουλή των Ελλήνων.

Άρθρο 57

1. α. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α'), μετά τη φράση «Αντιπρόεδρος του ΣτΕ, του Α.Π. και του Ε.Σ.» και πριν από τη φράση «και Επίτροπος Επικρατείας των Τ.Δ.Δ.» προστίθενται οι λέξεις «Επίτροπος της Επικρατείας του Ε.Σ.».

β. Ο βασικός μισθός του Πρωτοδίκη (άρθρο 29 παρ. 2 του ν. 3205/2003, όπως ισχύει) ορίζεται, από 1.1.2008, σε δύο χιλιάδες εξήντα επτά (2.067) ευρώ.

2. Οι περιπτώσεις α' έως και ζ' της παρ. Α3 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται από 1.1.2008 ως εξής:

«α. Ειρηνοδίκες Γ' και Δ' Τάξης, Δόκιμος Εισηγητής του ΣτΕ και αντίστοιχοι πεντακόσια πενήντα (550) ευρώ.

β. Εισηγητής του ΣτΕ και αντίστοιχοι επτακόσια ογδόντα (780) ευρώ.

γ. Πρόεδρος Πρωτοδικών και αντίστοιχοι εννιακόσια (900) ευρώ.

δ. Πάρεδρος του ΣτΕ και αντίστοιχοι εννιακόσια πενήντα (950) ευρώ.

ε. Πρόεδρος Εφετών, Σύμβουλος της Επικρατείας και αντίστοιχοι χίλια (1.000) ευρώ.

στ. Αντιπρόεδρος και αντίστοιχοι χίλια πενήντα (1.050) ευρώ.

ζ. Πρόεδρος και αντίστοιχοι χίλια εκατό (1.100) ευρώ.»

3. α. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. Α5 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται, από 1.1.2008, ως ακολούθως:

«Για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Προέδρου Πρωτοδικών και αντίστοιχων μέχρι και το βαθμό του Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου εννιακόσια πενήντα (950) ευρώ.

Για δικαστικούς λειτουργούς από το βαθμό του Ειρηνοδίκη Δ΄ Τάξης μέχρι και το βαθμό του Εισηγητή του ΣτΕ και αντίστοιχων επτακόσια ενενήντα έξι (796) ευρώ.»

β. Μετά την παράγραφο Α6 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Τα ποσά των παραγράφων 3 και 5 αναπροσαρμόζονται κατ' έτος αυτόματα, με αφετηρία την 1.1.2009, σύμφωνα με το ποσοστό της εκάστοτε εισοδηματικής πολιτικής.»

4. Η παρ. Α6 του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 αντικαθίσταται, από 1.1.2008, ως εξής:

«Α6. Αποζημίωση εξόδων παράστασης στους δικαστές που φέρουν βαθμό Προέδρου, Αντιπροέδρου και Συμβούλου Επικρατείας ή αντίστοιχους, οριζόμενη κατά βαθμό ως εξής:

Πρόεδρος ΣτΕ και αντίστοιχοι τριακόσια (300) ευρώ.
Αντιπρόεδρος ΣτΕ και αντίστοιχοι διακόσια (200) ευρώ.

Σύμβουλος Επικρατείας και αντίστοιχοι εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Η αποζημίωση αυτή δεν παρέχεται σε δικαστικούς λειτουργούς που δεν φέρουν τους ανωτέρω βαθμούς, ανεξαρτήτως της τυχόν μισθολογικής εξομίσωσης προς αυτούς.»

5. Ο βασικός μισθός του Δικαστικού Αντιπροσώπου (άρθρο 32 παρ. 2 του ν. 3205/2003, όπως ισχύει) ορίζεται, από 1.1.2008, σε δύο χιλιάδες εξήντα επτά (2.067) ευρώ.

6. Οι περιπτώσεις α΄ έως και στ΄ της παραγράφου Α3 του άρθρου 33 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται, από 1.1.2008, ως εξής:

«α. Δόκιμος Δικαστικός Αντιπρόσωπος πεντακόσια πενήντα (550) ευρώ.

β. Δικαστικός Αντιπρόσωπος επτακόσια ογδόντα (780) ευρώ.

γ. Δικαστικός Αντιπρόσωπος Α΄ Τάξης εννιακόσια (900) ευρώ.

δ. Πάρεδρος εννιακόσια πενήντα (950) ευρώ.

ε. Σύμβουλος χίλια (1.000) ευρώ.

στ. Αντιπρόεδρος χίλια πενήντα (1.050) ευρώ.

ζ. Πρόεδρος χίλια εκατό (1.100) ευρώ.»

7. α. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου Α5 του άρθρου 33 του ν. 3205/2003 αντικαθίστανται,

από 1.1.2008, ως ακολούθως:

«Δικαστικός Αντιπρόσωπος Α΄ Τάξης μέχρι Πρόεδρο εννιακόσια πενήντα (950) ευρώ.

Δόκιμος και Δικαστικός Αντιπρόσωπος επτακόσια ενενήντα έξι (796) ευρώ.»

β. Μετά το τέλος της παραγράφου Α6 του άρθρου 33 του ν. 3205/2003 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Τα ποσά των παραγράφων 3 και 5 αναπροσαρμόζονται κατ' έτος αυτόματα, με αφετηρία την 1.1.2009, σύμφωνα με το ποσοστό της εκάστοτε εισοδηματικής πολιτικής.»

8. Η παράγραφος Α6 του άρθρου 33 του ν. 3205/2003 αντικαθίσταται, από 1.1.2008, ως εξής:

«Α6. Αποζημίωση εξόδων παράστασης οριζόμενη κατά βαθμό ως εξής:

Πρόεδρος τριακόσια (300) ευρώ

Αντιπρόεδρος διακόσια (200) ευρώ.

Σύμβουλος εκατόν πενήντα (150) ευρώ.»

9. Το άρθρο 4 του ν. 2521/1997 (ΦΕΚ 174 Α΄) αντικαθίσταται από 1.1.2008 ως εξής:

«Άρθρο 4

Διαρρυθμίσεις μισθολογικών προαγωγών

1.α. Στους δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό Πρωτοδίκη, Εισηγητή του ΣτΕ και αντίστοιχους, οι οποίοι συμπληρώνουν επτά συνολικά έτη δικαστικής υπηρεσίας, συνυπολογιζομένης και της υπηρεσίας ως Παρέδρου Πρωτοδικείου, Δόκιμου Εισηγητή του ΣτΕ και αντίστοιχων, και δεν προάγονται ελλείψει κενών θέσεων, παρέχονται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, οι αποδοχές του επόμενου βαθμού. Ως αποδοχές νοούνται ο βασικός μισθός, καθώς και τα κάθε είδους επιδόματα και λοιπές παροχές που θα ελάμβανε ο δικαστικός λειτουργός αν είχε προαχθεί στο βαθμό αυτόν.

β. Στους δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό Προέδρου Πρωτοδικών και αντίστοιχους, οι οποίοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο κατά νόμο χρόνο για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό του οικείου κλάδου και δεν προάγονται ελλείψει κενών θέσεων, παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, προσαύξηση ίση με τα ενενήντα εκατοστά (90/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού από τη συμπλήρωση του διπλάσιου αυτού χρόνου. Για τη χορήγηση των προσαυξήσεων λαμβάνεται υπόψη μόνο ο προβλεπόμενος από τις οικείες διατάξεις χρόνος παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό για προαγωγή στον επόμενο.

γ) Στους δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό Εφέτη και αντίστοιχους, οι οποίοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο κατά νόμο χρόνο για προαγωγή στον επόμενο βαθμό του οικείου κλάδου και δεν προάγονται ελλείψει κενών θέσεων, παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από τη συμπλήρωση του προς προαγωγή χρόνου, προσαύξηση ίση με τα πενήντα εκατοστά (50/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του

αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού. Στους ίδιους δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι συμπληρώνουν στο βαθμό τους διπλάσιο χρόνο από τον κατά νόμο απαιτούμενο για προαγωγή στον επόμενο βαθμό και εξακολουθούν να παραμένουν στον ίδιο βαθμό μη προαγόμενοι ελλείψει κενών θέσεων, παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από τη συμπλήρωση του διπλάσιου αυτού χρόνου, προσαύξηση ίση με τα ενενήντα πέντε εκατοστά (95/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού. Για τη χορήγηση των προσαυξήσεων στους ανωτέρω δικαστικούς λειτουργούς λαμβάνεται υπόψη μόνο ο προβλεπόμενος από τις οικείες διατάξεις χρόνος παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό για προαγωγή στον επόμενο.

δ) Στους δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό Συμβούλου Επικρατείας, Προέδρου Εφετών και αντίστοιχους, οι οποίοι παραμένουν επί τριετία στο βαθμό τους και δεν προάγονται ελλείψει κενών θέσεων ή λόγω εξάντλησης της ιεραρχίας τους αντίστοιχα, παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης προσαύξηση ίση με τα εβδομήντα εκατοστά (70/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού. Στο χρόνο υπηρεσίας των δικαστικών λειτουργών με βαθμό Συμβούλου Επικρατείας και αντίστοιχων συνυπολογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας τους ως Προέδρων Εφετών. Για τους βαθμούς του Αντεισαγγελέα του Α.Π., του Αντεπιτρόπου Επικρατείας του Ε.Σ. και των Τ.Δ.Δ. και του Προέδρου και Εισαγγελέα Εφετών, ως αμέσως επόμενος βαθμός για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται ο βαθμός του Αντιπροέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου.

ε) Στους δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό Αντιπροέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου και αντίστοιχους, παρέχεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από της προαγωγής τους ως Αντιπροέδρων προσαύξηση ίση με τα εβδομήντα εκατοστά (70/100) της διαφοράς μεταξύ του βασικού μισθού Αντιπροέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου και Προέδρου Ανωτάτου Δικαστηρίου.

στ) Στους Ειρηνοδίκες Α΄ τάξης που συμπληρώνουν δικαστική υπηρεσία είκοσι τεσσάρων ετών παρέχεται, μετά από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, ο βασικός μισθός του Εφέτη.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, ως υπηρεσία νοείται μόνο η πραγματική υπηρεσία που έχει διανυθεί με την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού, και όχι οι υπηρεσίες ή προϋπηρεσίες σε άλλες θέσεις, ανεξάρτητα αν αυτές λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας.

3. Για τη χορήγηση μισθολογικής προαγωγής σε δικαστικό λειτουργό με βαθμό Προέδρου Εφετών και κάτω ή αντίστοιχο, στον οποίο έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ή υπάρχει ποινική καταδίκη σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων του ή στις εκθέσεις επιθεώρησης και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού του μητρώου υπάρχουν δυσμενείς χαρακτηρισμοί για την υπηρεσιακή του απόδοση, απαιτείται και σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση που το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δεν συμφωνεί με τη χορήγηση της μισθολογικής προσαύξησης, ο δικαστικός λειτουργός επανακρίνεται μετά ένα έτος από τότε που

συμπλήρωσε τον απαιτούμενο προς προαγωγή χρόνο. Αν και πάλι δεν χορηγηθεί η μισθολογική προαγωγή, η κρίση επαναλαμβάνεται κάθε φορά μετά ένα έτος από την προηγούμενη κρίση. Η θετική κρίση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αναδράμει σε χρόνο προγενέστερο της ημέρας συμπλήρωσης του έτους που απαιτείται για την τελευταία κρίση. Στους δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό Αρεοπαγίτη και άνω ή αντίστοιχο, στους οποίους έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις ή υπάρχει ποινική καταδίκη σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν χορηγείται μισθολογική προσαύξηση.»

10. Η παράγραφος 10 του άρθρου 10 του ν. 2521/1997 αντικαθίσταται, από 1.1.2008, ως εξής:

«10. Μέλη του κύριου προσωπικού μέχρι και το βαθμό Παρέδρου, που συμπληρώνουν τον απαιτούμενο κατά νόμο χρόνο για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό και δεν προάγονται, ελλείψει κενών θέσεων, λαμβάνουν, από τη συμπλήρωση του προς προαγωγή χρόνου, προσαύξηση στο βασικό μισθό του βαθμού τους ίση με τα πενήντα εκατοστά (50/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού.

Τα ίδια μέλη που συμπληρώνουν στο βαθμό τους διπλάσιο χρόνο από τον κατά νόμο απαιτούμενο προς προαγωγή στον επόμενο βαθμό και εξακολουθούν να παραμένουν στον ίδιο βαθμό, μη προαγόμενοι για την ίδια ως άνω αιτία, η ανωτέρω προσαύξηση ορίζεται, από τη συμπλήρωση του διπλάσιου αυτού χρόνου, στα ενενήντα εκατοστά (90/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού. Ειδικά για τους Παρέδρους το ανωτέρω ποσοστό της δεύτερης προσαύξησης ορίζεται στα ενενήντα πέντε εκατοστά (95/100).

Για τη χορήγηση των προσαυξήσεων στα ανωτέρω μέλη λαμβάνεται υπόψη μόνον ο προβλεπόμενος από τις οικείες διατάξεις χρόνος παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό, για προαγωγή στον επόμενο. Προκειμένου για Δικαστικό Αντιπρόσωπο, ο χρόνος παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό ορίζεται σε πέντε έτη.

Σύμβουλοι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τη συμπλήρωση τριών ετών υπηρεσίας στο βαθμό αυτόν και μη προαγόμενοι στον επόμενο, ελλείψει κενών θέσεων, λαμβάνουν προσαύξηση επί του βασικού μισθού ίση με τα εβδομήντα εκατοστά (70/100) της διαφοράς του βασικού μισθού μεταξύ του αμέσως επόμενου και του κατεχόμενου βαθμού. Η ίδια αυτή προσαύξηση χορηγείται και στους Αντιπροέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από την προαγωγή τους στο βαθμό αυτόν.»

Στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 11 του ίδιου άρθρου αντικαθίστανται οι λέξεις «δύο (2) έτη» από τις λέξεις «ένα (1) έτος» και στο πέμπτο εδάφιο αντικαθίσταται η λέξη «διετίας» από τη λέξη «έτος». Η παρούσα ρύθμιση ισχύει από 1.1.2008.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής της διαφοράς αποδοχών που απορρέει από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2008 έως 31.12.2008 προς τους δικαστικούς λειτουργούς, καθώς και τα μέλη του κύριου

προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εν ενεργεία και συνταξιούχους όλων των βαθμίδων.

12. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται σε όσους εξομοιώνονται μισθολογικά με δικαστικούς λειτουργούς ή με μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Όπου στην κείμενη νομοθεσία υπάρχουν διατάξεις που παραπέμπουν για τον καθορισμό αποδοχών στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών και των μελών του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αυτές θεωρούνται ότι παραπέμπουν στις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών και των μελών του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί μέχρι και την ισχύ του ν. 3670/2008 (ΦΕΚ 117 Α').

13. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε διάταξη ή κανονιστική διοικητική πράξη που καθορίζει αποδοχές και λοιπές αποζημιώσεις υψηλότερες των αντίστοιχων των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων, σε λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. πλην εκείνων που δεν περιλαμβάνονται στο δημόσιο τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 1 περίπτωση β' του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), καθώς και στους Προέδρους και τα μέλη των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών ή άλλων Αρχών που εξομοιώνονται με αυτές ή Επιτροπών ή άλλων διοικητικών σχηματισμών των φορέων αυτών.

Οι αποδοχές, που προβλέπονται από τις καταργούμενες διατάξεις επανακαθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ύψος των αποδοχών των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων.

Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων επανακαθορισμού, το ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών και αποζημιώσεων περιορίζεται σε αυτό των Προέδρων των Ανωτάτων Δικαστηρίων, με ευθύνη των αρμόδιων εκκαθαριστών.

Άρθρο 58

Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου αρχίζουν να ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλομε την δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Λευκάδα, 4 Αυγούστου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΧΡ. ΦΩΛΙΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Φ. ΠΑΛΛΗ- ΠΕΤΡΑΛΙΑ

Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2008

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α΄	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β΄	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2.250 €	645 €
Γ΄	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ΄	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α΄+ Β΄+ Δ΄ + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαύ 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παιδιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 1 0 0 1 6 6 0 5 0 8 0 8 0 0 3 2 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr